

BRILLANTS
TOTS TAMANY I QUALITAT
J. Roca
RAMBLA DEL CENTRE, 33.
Passatge Becardí, 2.

LA PUBLICITAT

ANY XLIX. — NUM. 16.753. — PREU: 10 CENTIMS
BARCELONA, DISSABTE, 26 DE NOVENBRE DE 1927
TALLERS D'IMPRESSA: CARRER BARCELONA, 11 I 13. — TELEFON 1910-A

Allsteel
MOBLES I PRESTATGERIES
DESMUNTABLES, D'ACER.
V. GUILLAMET
BARCELONA: Rda. Universitat, 31
MADRID: Av. Piti Margall, 11

CRONICA

La mentalitat bolxevista

Per a tenir una idea ben clara de la mentalitat bolxevista en l'aspecte polític, un hom pot seguir els debats i les polèmiques que s'han succeït a Rússia entorn de l'afer de Trotski i dels seus amics. Les divergències entre el grup que governa la Rússia soviètica i el grup de l'oposició han anat accentuant-se d'una manera progressiva, fins al punt que ara hem arribat a la seva vida arribant a córrer perill. Els arguments de la majoria contra la minoria trotskista, i sobretot el llenguatge dels principals homes dels dos grups, ens mostren l'esperit de fanatisme i d'intolerància que caracteritza la mentalitat bolxevista.

El nostre company Josep Pla, que ha seguit amb gran interès, des del començament, el fenomen rus, dona als lectors de LA PUBLICITAT, en aquest mateix número, unes interessants explicacions sobre l'actual lluita interna del bolxevisme. És especialment suggestiva l'escena de la sessió del Comitè central comunista en la qual Trotski i els seus amics foren exclòs del partit. En aquesta escena, que En Pla extreu del diari comunista berlès *La Bandera Vermella*, sobreix la violenta passió fanàtica de la majoria comunista.

Però si només hi haguessin aquesta actitud passional de la massa, podríem trobar nombrosos antecedents en les lluites d'altres països i d'altres partits. Allò que, al nostre entendre, caracteritza més el rus, és la mentalitat que revelen els seus homes representatius. Entre les frases reveladores, la més impressionant és la pronunciada per Stalin, segons la qual l'oposició ha d'exterminar el grup contrari i condemnar públicament els seus errors, i si l'oposició no pot aconseguir-ho, serà la majoria la que "exterminarà el partit de Trotski i anirà a fer fins les últimes arrels d'aquest partit".

Trobem en aquestes darreres paraules una grandesa de crueltat. Stalin no comprèn altra relació entre els grups oposats que la lluita fins a l'extermini. La convivència d'opinions diverses, la multiplicitat de partits, el joc lliure de les discussions i de les propagandes, són coses que la mentalitat bolxevista considera absurdes. En l'època i en els procediments soviètics hi ha una fredor i una duresa d'aer. Per aquest costat, les extremes esquerres s'acosten a les extremes dretes. Unes i altres volen un sol dogma, una sola autoritat, un sol partit. I tot això indiscutible. Les divergències d'opinió i actitud resulten un crim mereixedor dels més forts càstigs.

Aquesta mentalitat bolxevista és la de l'home primitiu. A través del sediment de la civilització, — molt prim en certs indrets — ressegueixen dins els esperits violents i extremistes les tendències a la tirania. Els principis de tolerància, de llibertat i de democràcia representen precisament l'esforç de la civilització en aquells aspectes de la vida humana on és més de tènuer el despotisme. La fórmula de la civilització en matèria política i social és el liberalisme. Els principis liberals proclamen l'imperi de la intel·ligència sobre els impulsos instintius. I la feblesa que en la pràctica el liberalisme és deguda a la insuficient civilització. L'home perfectament civilitzat és l'home perfectament liberal. Les explosions de fanatisme i d'intolerància són, en el fons, ressorgiments del primitivisme. El llenguatge de Stalin davant la dissidència de Trotski respon a la mateixa mentalitat zoològica de l'home prehistòric.

A. ROVIRA I VIRGILI

Informacions de "La Publicitat"

Els bons rossellonesos que ens deixen...

El gramàtic Lluís Pastre

Des de la vora de tres anys, durant els primers mesos de l'any 1925, que des d'aquelles mateixes columnes comentàvem l'aparició d'un Gramàtica Catalana en francès, original del professor rossellonenc senyor Lluís Pastre. En aquella ocasió descobrim, per a molts dels nostres lectors, la simplicitat i prestigiosa figura d'aquest nostre català consagrat en cos i ànima a l'estudi i a l'ensenyament de la nostra llengua. Avui tornem a parlar d'aquest germà rossellonenc però aquesta vegada ho fem amb un profund accent de tristesa. En Lluís Pastre fa uns mesos que morí i el nostre traspass no merescut de la nostra memòria no dic ja un homenatge platònic, sinó ni una simple gaseta biogràfica. Si alguna vegada ens hem dolgut públicament de la manca de relació, de la poca competència espiritual entre els catalans dels dos vessants pirinencs ara es pot constatar amb quanta raó hem estat fets els nostres plans.

No m'hi ha prou amb què mitja dotzena de poemes i una dotzena de poemes prosaïques envii llurs produccions a uns quants amics de Perpinyà o de Tolosa per poder declarar-nos satisfets de la bona comunicació espiritual entre germans de llengua. No podem acontentar-nos amb un petit nombre de periòdics catalans facin el canvi amb les poques publicacions franceses de caràcter regionalista que s'editen al Migjorn de França. Així no es va enlloc. Jo he parlat en moltes ocasions amb els nostres amics del Rosselló i de la Provença i m'he convençut que una gran part de culpa en el fet d'aquesta absència d'escalfor espiritual entre ells i nosaltres, és ben nostra. Ells són pocs i bons. Nosaltres som molts i dolents. Donem en el sentit de l'apatia, que ens calapa, del conformisme que ens fa fer la viu-viu i de la nyonya moral que ens rosegua les entranyes. Tenim o no tenim fe en la nostra llengua? Creiem o no creiem que els rossellonesos acabaran tots algun dia més que nosaltres? Si no tenim una crisi de sinceritat cal que ens esforcem a decidir-ho decididament. I si decidim definitivament "que sí", n'estores delimitant de més retòrica i posem un esforç més malhumorat té

per motiu el meu plany que la premsa catalana no hagués parlat prou — per no dir gens — de la mort de Lluís Pastre. Se'm dirà: — Si no ho sabem! — Tenim molt pocs referències d'aquest senyor!

No coneixem les seves obres! És clar, és clar. Totes aquestes raons són perfectament lògiques. Jo mateix no n'havia parlat abans perquè encara ignorava que aquest professor, autor de "deu obres sobre gramàtica catalana", hagués mort ara fa uns mesos, al seu poble del Rosselló. I de qui és la culpa de què ho ignoréssim? De què el nostre article necrològic hagi de sortir, com d'altres, amb quatre o cinc mesos de retard? De tots. Nostra i dels amics del Rosselló. Però més nostra que seva. El fons s'ha d'anar a cercar, precisament, en les causes d'aquella absència de vida i de calor, d'aquella manca d'interès popular per l'atansament espiritual d'uns i altres.

Lluís Pastre fou un gramàtic i, sobretot, un excel·lent mestre de gramàtica catalana. Quan no podia ensenyar el català en català, l'ensenyava en francès. Al Migjorn de França, aquest sistema d'ensenyament és molt raonable i els resultats obtinguts per En Pastre en el curs de la seva llarga carrera de mestre no poden ésser més eloqüents. Era secretari-fundador de la Societat d'Estudis Catalans i de la "Revue Catalane". En un quart de segle havia escrit una sèrie d'obres, unes de caràcter pedagògic, d'altres de caràcter literari i alguns assaigs, entre els quals esmentarem les següents: "El català a l'escola", "La llengua catalana popular al Rosselló", "Els pretrèrits catalans", "Elements de Gramàtica Catalana", "Ensenyament de la llengua catalana pel mètode dels dobles textos", i, per fi, la darrera producció d'En Pastre (1925) "Elements de Gramàtica Catalana", obra redactada a l'acord amb les normes ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans. En Pastre havia sentit una devoció especial pels estudis llúllians, publicant en 1915 una obra titulada "Ramon Llull i la seva obra pedagògica". Recordem que en el número extraordinari de "Quaderns d'Estudi" publicat en 1926 amb ocasió del centenari de Ramon Llull, Lluís Pastre

Full de dietari

DAVANT LA BASCULA
—Peseu-vos sovint!— diuen algunes bàscules per comanda dels industrials que les han fabricades o per comissió dels industrials que les exploten.

De tant en tant, escolto llur veu. I em peso. Procu, tanmateix, no caure en el vici de convertir aquestes pesades en una mena de ritu mensual, ni trimestral. Sé perfectament com és perillós de preocupar-se massa de les indicacions de les bàscules, com de les dels altres aparells que ens donen indicis sobre l'estat de la nostra salut. A quantes persones hem conegut — i coneixem encara, puix que llur mena és anterior a Molière i serà posterior a tots els autors presents i futurs — a quantes persones hem conegut, torno a dir, que viuen pendents del termòmetre, de la tonalitat de la llengua, de la freqüència del pols o... d'altres esdeveniments fisiològics que fóra molt enutjós de retreure.

Neurastènia? Sens dubte, petits neurastènics que cultiven llur petita societat de fantasmes. I sembla mentida la facilitat amb què una persona sana i plena d'equilibri entra en aquest gremi que té representants a totes les nacions i a gairebé totes les famílies. Basta una depressió física, una convalescència laboriosa, una tanda de contrariats, per deixar l'individu propici a l'enderjament sanitari. Al del que no es redreça a temps i no s'incorpora altre cop a la fuga ordinària de la vida! No diré que estigui perdut definitivament, però sí que ha caigut en un pou inconfortable.

Sembla mentida, però és una veritat que podem comprovar per tot: no basta trobar-se bé, per a viure tranquil respecte de la salut pròpia; cal, de més a més, arribar a oblidar l'eterna amenaça de la malaltia. En fi, per a experimentar una eufòria completa cal ésser una mica boig, cal viure amb una "insouciance" si fa no fa divina.

CARLES SOLDEVILA

La política

ASSEMBLEISTES QUE TORNEN
Demà, diumenge, són esperats a Barcelona les autoritats que anaran a Madrid per assistir a les deliberacions de l'Assemblea Nacional Consultiva.

El general Barrera, però, és probable que no torni fins dimarts o dimecres.

Ahí va arribar el comte de Figol, que també era a l'Assemblea.

DILIGÈNCIES JUDICIALS
El director de LA PUBLICITAT ha prestat declaració davant el jutge del districte de les Drassanes d'aquesta ciutat, en la causa seguida per querrel·la del ministeri fiscal (no del jutge de Valls, com diem equivocadament en una de les nostres passades edicions), basada en suposada injúria a l'esmentat jutge.

L'ALCALDE DE VILANOVA DIMITeix
Fonamentada en motius de salut, ha presentat la dimissió del càrrec d'alcalde de Vilanova i Geltrú, el senyor Albert Robert Milla, i s'ha posposat accidentalment de l'Alcaldia, el primer tinent d'alcalde senyor Victor

Les Arts

Avui, a les cinc de la tarda, tindrà lloc, a les Galeries Laietanes, la inauguració de les exposicions dels artistes senyors S. Matilla, Gabriel Esteve, Angel Cánovas i una altra del malaguanyat pintor gijonès Alvarez Sala.

OBERTURA D'EXPOSICIONS
Avui, dissabte, a les sis de la tarda, s'obre a la Sala Parés les exposicions de pintura de Torni Esquius, Gutiérrez Larraya i Els Amics de les Arts, de Terrassa.

va tractar de la pedagogia llúlliana en un remarcable article on reivindicava per al nostre doctor il·luminat el títol de precursor dels grans mestres en pedagogia, perquè — escriu textualment — "com ells i abans que ells, reprovava el sistema pedagògic que sacrificava el cos a la intel·ligència i la intel·ligència a la memòria".

Lluís Pastre deixa, inèdita, la traducció francesa del "Llibre de les Bèsties" del gran mallorquí.

DOMÈNIC DE BELLMUNT

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

La caiguda de Trotsky

Trotsky i Zinoviev han estat exclòs del partit comunista rus i onze altres membres amics seus que formaven l'oposició han estat rellevats del Comitè Central del partit rus i de la Comissió de Control Central. Han estat exclòs del primer organisme Kamenev (ambaixador a Roma), Rakowski (ex-ambaixador a París i Londres), Smilga (economista conegut), Evdokimov i Aydev. Del segon han saltat Lissin, Soloviev, Peterson, Bakayev i Muralov. Radek, que era a l'oposició després dels seus fracassos davant del partit alemany i que actualment era un dels professors més distingits de la Universitat de Cincies Orientals, ha estat foragitat d'aquest darrer lloc. La resolució aprovada pel Comitè Central justificativa d'aquestes exclusions, diu textualment que aquests membres són els principals responsables de "tota l'activitat contrària al Partit que s'ha produït dins l'oposició antisoviètica, la qual té per finalitat afèblir la dictadura del Proletariat".

L'exclusió de l'oposició dels llocs que ocupava en els organismes essencials de la U. R. S. S. significa la darrera fase d'una lluita que s'origina essent encara Lenin de cos present. En el primer moment, Trotsky adoptà una posició de marxisme pur i denuncià l'opportunisme de la política industrial de Stalin. Demanà que s'organitzés la indústria russa sobre bases nacionals, això és, marxistes. Les fàbriques són, a Rússia, considerablement allunyades dels països productors de la primera matèria. Les fàbriques són a Leningrad, i el carbó, el ferro i el petroli són al Còcaus i al Sud. Trotsky demanà, doncs — era el moment que es formava el pla econòmic de Rússia — que s'ajustés aquest contranunci. Es produí, però, un fet aparentment paradoxal: els obrers de les fàbriques de Leningrad començaren una oposició franca contra la proposta de Trotsky. Aquests obrers eren els que havien fet la revolució, l'aristocràcia més pura del comunisme del país. Això no vol pas dir, però, que davant de la possibilitat d'emigrar al Còcaus llunyà no se sentissin tocats del localisme de sentit més burgès. En definitiva el localisme guanyà i s'imposà. Zinoviev, que era president del Soviet Local de Leningrad (alcaldia), fou desmuntat com a simplicitant amb les idees de Trotsky i hagué de dimitir. Fou la primera víctima del trotskisme. Quan jo vaig anar a Rússia l'any 1925, el duel del gros del partit i de l'oposició naixent es trobava col·locat sobre aquestes bases i així ho vaig reportar en els articles d'aquell temps.

Paral·lelament a això, Trotsky demanà una intensificació de l'activitat revolucionària de la Internacional i un ajut més copios i al mateix temps més folgat als partits estrangers. Demanava, sobretot, que es donés més autonomia a les branques de la Internacional. Es per aquesta raó que en un moment determinat Trotsky tingué tantes simpaties entre els comunistes no-russos. També, però, fracassà. El gros del partit, estudiant el punt concret dels resultats produïts per la famosa carta de Zinoviev al partit anglès — que donà el triomf enorme que tothom recorda, al conservadorisme britànic — cregué que els resultats havien estat un desastre. Es que el gros del partit estava influit pel Comissariat del Poble dels Afers Estrangers i pel comunista més prudent i més diplomàtic de tots: per Txitxerin. Vist el fracàs de la revolució a Europa no solament en el moment de firmar-se la pau, sinó uns anys després, a l'època de l'enfonsament del marc (fracàs de Radek a Alemanya) només calia fer la política del mal menor: això és, no fer impossible la vida als governs liberals o social-democràtics que es formessin a Europa. La teoria del tot o res de Trotsky fou considerada, doncs, extravagant. El fracàs de la revolució xinesa, finalment, amb el gran triomf que això comportà per a la diplomàcia britànica, acabà de donar el cop de gràcia al trotskisme. Es degut a tot això encara que les branques de la Internacional viuen avui més d'idealisme propi que d'escalfor de Moscou. El mateix partit francès, que ha arribat a tenir una gran vigoria, degut a la seva ufanor, probablement, a la presència de Rakowski, trotskista decidit, a París. Si l'ambaixador nomenat per ocupar l'ambaixada hi està una quantitat anys i Stalin es manté, les possibilitats del partit francès s'afèbliran.

Posteriorment a aquests fets, Trotsky adoptà una posició d'opositor integral. Seria difícil de qualificar aquesta oposició, perquè no és de dreta ni d'esquerra. Era d'esquerra quan Trotsky tirava encara del Comitè central la cada vegada més forta tendència dels pagesos i dels "nep men" a enriquir-se i a apoderar-se dels organismes dirigents. És de dreta, en canvi, quan Trotsky demanava la democratització del partit, l'enfortiment dels organismes representatius, quin denunciació l'excessiva i rígida burocratització del partit, quan exigia l'abandonament de les fórmules i de la fraseologia revolucionària estereotipada. En realitat era una opció de cada hora, de cada instant, una opció

que es referia a tota l'activitat del Govern, feta des del punt de vista, no del comunisme teòric, sinó dels interessos nacionals i internacionals de la U. R. S. S.

I bé: no hi ha pas dubte. Trotsky ha tingut la partida perduda des del primer moment. Ni s'ha pogut apoderar del partit, ni ha pogut remoure les masses, ni ha format al costat seu una guàrdia de persones indispenables. Res no li ha valgut per abatre a Stalin; ni l'èsser el prestigi comunista més universal, ni l'haver estat el braç dret de Lenin, ni l'haver dirigit i guanyat la guerra civil, ni l'èsser el primer escriptor polític i el primer organitzador del país. La sessió del Comitè Central que aprovà l'exclusió de Trotsky fou una veritable tempesta i el report que n'ha publicat "Die Rote Fahne" (el diari comunista de Berlín) és de les coses més dramàtiques i de més sabor revolucionari que es coneixen. Trotsky llegí el seu discurs enmig d'invectives i d'insults constants. Aquesta tota l'oposició durant una bona estona, fins al moment que pronuncià el següent paràgraf:

Trotsky. — "L'obrer del partit té por de dir el que pensa i té por de votar per qui voldria. Està aterroritzat. El que vosaltres anomenau la dictadura del proletariat, no és més que la dictadura del partit fent actes de terror... Els dirigents del partit són una simple fracció centrada que no té el sentit de les classes! Zinoviev de l'esquerra i la dreta i de la dreta a l'esquerra, sense ordre ni concert. El país està sota la pressió d'una conxorxa constituïda per buròcrates, administradors, nous rics i intel·lectuals privilegiats. La violència pot jugar un enorme paper revolucionari a condició que estigui subordinada a una política de classes justa. Treballar, per contra, amb sistemes d'exclusió, d'empresonaments i de privacions de treball arbitràries, és voler destruir tota l'obra de la revolució..."

Davant d'aquestes paraules caigué sobre Trotsky una veritable tempesta d'adjectius violents. Hens-en aquí una selecció:

Petrovski. — Sou un mentider, un menxevic.

Kalinin (president de la República). — Sou un "petit bourgeois".

Tchubar. — El més gran aventurer que pot existir.

Jaroslowski. — Digueu una missa per l'ànima de Trotsky.

Veus. — Toquen una marxa fúnebre.

Skrjpnik. — Fora del partit! Traïdor!

Veus. — Traïdor, traïdor, venut!

foral...

Crits de Treieu el gorila de la plataforma... Traïdor! Mentider!

Veus. — Idiota, idiota! Braços enlaire! Fora de la plataforma...

Stepanov (director de "Izvestia"). — Calumniador, idiota, no tens por de tu mateix?

Veus, en mig d'un gran desordre. — Braços enlaire! Fora de la plataforma...

Trotsky tracta de dominar el tumult representant el discurs. Li és impossible. Una onada humana assalta la plataforma i n'és foragitat violentament. Trotsky surt del local enmig d'un tumult horribol.

Seguidament, el Comitè Central acordà l'exclusió de Trotsky i els seus amics.

JOSE PLA

L'evolució de l'opinió anglesa a favor del desarmament

El corresponent anglès de "Le Temps", a propòsit d'una anècdota de la qual el nom de França no sortia gaire ben parat, recorda l'onada d'impopularitat que es desencadenà a tot el món contra el nom francès, després de la conferència de Washington per al desarmament. Però creu que el canvi de criteri a propòsit d'aquesta malvolença comença en fer-se palès a Anglaterra, que després d'haver assenyalat la palla a l'ull del veí negligint la biga que tenia en el seu, s'adona seriosament que li cal modificar la seva pròpia actitud a propòsit de la reducció d'armaments.

Puix que sembla cert que a Anglaterra la hi ha qui diu que és aquest país el que més destorba oposa a la realització de la tasca cabdal de la Societat de Nacions.

Es clar que cal tenir present que en alguns aspectes la campanya contra el ministeri Baldwin, duta sota aquest punt de vista, no ha estat sinó una aplicació de les regles del joc polític normal dels partits anglesos, essent els opositors actuals els liberals i els laboristes. Però, segons el corresponent esmentat, hi ha en aquesta campanya alguna cosa més que el desig de Mac Donald de justificar la seva política del protocol de 1924, o les aspiracions de Lloyd George a reprendre el seu paper de primer actor en els afers europeus. Tampoc la campanya de lord Rothermere per al desarmament no ha estat dictada per l'anyu exclusiu de combatre Baldwin o de

COMENTARIS

L'art de fer lluir les dones

París té el do de fer lluir les dones. Sap perfectament la influència capital que tenen en totes les coses de la vida i aprofita totes les ocasions que pot per recordar-los d'una manera ben gentil, el gran paper que tenen repartit en la comèdia del món. Sap afalagar-les, i sobretot té una gràcia especial a tractar la noia que treballa. Cada dos per tres troba excuses per agenollar-se-li als peus. Organitza actes per a fer lluir les gràcies i els mèrits de les noies que han de passar-se la joventut acotades al vetllador o repicant les teules de la màquina. Estimula la seva feminitat, el seu sentit del gust, la seva activitat, i exalta la seva personalitat de mil delicates maneres. Concursos de l'art de l'agulla, de mecanografia, de frivolitats que afuen la imaginació; elegies periòdicament reines de mercats, de barris, d'oficis... Ara mateix *Le Journal* anuncia una festassa, un ball esplèndid a honor de les "Catarinetes". Això no fa mal a ningú: és una propaganda subtil que escampa l'alegria. Aquestes modestes obres venen un glop de glòria i de fastuositat, tasten l'embriaguesa de la popularitat, encara que aquesta popularitat sigui efímera com una rosa.

Barcelona, que tan fàcil té la mirada en París, no ha tingut gaire punt a catrafer-li el gest. I en bona fe que si reflexionés una mica veuria que està en condicions immillorables per tenir un èxit complet. La fama de la botiguera, de la modista, de la mecanògrafa barcelonina és de les coses més sòlides que tenim. La ciutat, en quaranta anys d'immigracions, ha elaborat un tipus femení popular que no es veu enlloc més del món. El creuament de les races peninsulars ha donat un producte netament barceloní que és una delícia; pot resistir amb esperances d'èxit ben fundat qualsevol comparança que s'intenti.

Aquest tipus plenat, àgil, que no acostuma a passar de la mida regular, és la selecció de l'antic tipus femení ciutadà exuberant amb tendència al desbordament. Aquest tipus afinat i una mica reduït que al migdia i cap al tard s'atrafega rialler pels carrers i assalta els tramvies, que anima amb la seva mobilitat i la seva xerradissa les festes populars, que s'apassiona i vibra per tot fins per unes eleccions, si s'escaigues, és una de les glòries més legítimes de la ciutat. Barcelona, pel que toca a l'art sumptuari, no ha produït res que ens faci quedar més bé als ulls del foraster, sigui d'on sigui. Si tenim una primera matèria tan preciosa, tan fina, tan intel·ligent, tan treballadora, i per què la ciutat no hi pensa un moment i té la gentilesa de deixar-les regnar un dia?

Volen coloms oficials per damunt la ciutat; la seva presència candorosa entre el públic, indubtablement contribuirà a urbanitzar els costums; la gràcia de la seva mansuetud tindrà més eficàcia educativa que els discursos i les palmades dels mestres. L'exaltació de la noia que treballa, l'homenatge cordial a la bellesa humil, l'acatament espontani de la ciutat a les futures mares de barcelonins il·lustres, almenys seria tan beneficiós com l'apostolat dels coloms oficials. — C.

preconitzar una nova compressió de les despeses del pressupost. Ni tampoc no són partidistes els articles de Wickham Stead a la "Review of Reviews": són l'expressió d'un esperit sincer molt al corrent de les realitats polítiques europees. Cal esmentar, encara, la denúncia apassionada de les horres de la guerra pel mariscal sir William Robertson, i la seva defensa de la Societat de les Nacions. Aquesta campanya pacifista d'un militar tan assenyalat ha fet una gran impressió a l'esperit britànic.

J. V. F.

Chopin i el banquer

"Apa, toqui'n alguna cosa", és la frase amable amb la qual el senyor de la casa, que ha convidat un músic, intenta cobrar-se el dinar. Generalment l'artista accedeix. Però Chopin no era pas un home tan fàcil. El gran músic polonès, conta Berlioz, no testava res com ésser escoltat per pura curiositat. Un dia es trobava en un sopar donat per un banquer.

Una vegada servit el cafè, l'hoste se li acostà i molt amablement li pregà que toqués "alguna coseta" perquè als invitats, que no havien tingut encara ocasió d'escoltar-lo, i es negà a acceptar les excuses de Chopin, el qual no estava predisposat a satisfer el seu desig. El banquer insistí que un cínar tan bon ho bé mereixia un acte de gentilesa de part del virtuós. Aleshores Chopin, amb una veu petita, ofegada per un terrible accés de tos, murmurà:

"Ah, senyor! Però és que jo he menjat tant poc!"

A CASA L'ORTOPEDIC
EL CORREDOR D'ANUNCIS: —Què, no es decidia? Miri que als animals o la part baixa dels tramvies són convencionals i gairebé pot dir-se que els hem concebut pensant en vostres.

BORSA - FINANCES

Societat d'Estudis Econòmics

La desmobilitat dels camps: Homage que la Sen d'Urgell es proposa tributar a l'Excm. senyor Guillem Graell, president honorari de la Societat, fill d'aquella ciutat: La campanya pro-producció nacional: Gestions realitzades prop dels senyors president del Consell i ministre del Treball: Relacions hispano-portugueses i hispano-venezolanes.

En la darrera sessió que ha celebrat la Junta de la Societat d'Estudis Econòmics, sota la presidència del senyor Marcell Graell, es donà compte de nombroses comunicacions relatives a la publicació del llibre "La orientació nacionalista de la Economia", del senyor Gregori Fernández Díez, que gratuïtament està repartint la Societat.

S'acordà, per unanimitat, acceptar la proposta de la presidència d'adherir-se a la petició que diverses autoritats i corporacions de Barcelona han tramès al ministeri d'Estat, sol·licitant una recompensa honorífica

per a premiar l'improbable tasca que en parla recent visita a la Seu d'Urgell i de la corda adoptats per l'ajuntament d'aquella ciutat per a perpetuar la memòria del malaguanat senyor Guillem Graell (q. e. p. d.). fill de l'esmentada població. La Junta agraï, molt commoguda, la gestió del senyor Creus i les iniciatives de la corporació municipal d'Urgell, així com de tota la població, per tal d'enaltir l'il·lustre mestre de l'Economia espanyola, que fou president honorari de la Societat d'Estudis Econòmics.

Els senyors president i Mon donaren compte de la visita que havia realitzat la Junta a l'Excm. senyor ministre del Treball, Comerç i Indústria i de les gestions realitzades prop de l'Excm. senyor president del Consell de ministres. S'acordà nomenar una ponència composta dels senyors Mon, Freixas, Montalvo i Carbajo, per a articular degudament una proposta que s'ha de sotmetre a la superioritat, que afecta a la cam-

panya pro-producció nacional que s'està portant a cap.

El senyor Gregori Fernández Díez descabellà, en forma de conversa, una veritable conferència sobre qüestions econòmiques d'actualitat.

Referint-se a la campanya pro-producció nacional, digué que arames que mai es precis intensificar. En relació als Congressos cerealista i remolater, posà de relleu la seva importància davant l'Economia nacional.

Crític l'atenció de la Societat pel que fa a la implantació dels serveis de la Caixa d'Estalvis i recapitori de la Diputació provincial de Barcelona, i en un altre ordre de coses, considerà la inconveniència de les autopistes davant dels ferrocarrils i l'excés de ports oberts al tràfic a Espanya; i, finalment, féu al·lusió a la cordialitat de relacions hispano-portugueses i hispano-venezolanes, tancant la conversa, després de pensar de relleu la importància de l'actual moviment agrari espanyol.

La Junta acordà posar a discussió pública tots i cada un dels problemes

enunciat en sessions pròximes, a les quals es podrà assistir sense ostentat la qualitat de soci, per tal d'estudiar detingudament tots els punts exposats que han d'ésser objecte de diverses exposicions, que s'aniran sotmetent a la consideració del Govern.

S'acordà traslladar l'index dels assumptes tractats als senyors, presidents de les Seccions d'Agricultura, d'Indústria i Treball, de Barcelona; Comerç i Navegació; de Relacions Hispano-Americanas; de Política social i de Política Econòmica, per tal que puguin preparar-se els corresponents dictàmens dels diversos problemes que han d'ésser objecte de la deliberació de la Junta en ple.

A la sessió vinent l'il·lustrat advocat senyor Enric Lanfranco, de la Societat d'Estudis Econòmics, contestarà el senyor Fernández Díez que fa a la qüestió agrària espanyola, i es repartiran, com a mers elements de judici, unes notes sobre el cost de la vida dels agricultors als Estats Units, observacions i propostes sobre el fenomen de la desmobilitat del camp a Itàlia, redactades per la Confederació Nacional Feixista de l'Agricultura, règim de les petites explotacions agrícoles a Dinamarca, i un extracte de les deliberacions de la VI Assemblea dels Soviets, sobre els problemes fonamentals de l'Economia rural.

Registre Mercantil CONSTITUCIONS

Josep Creus Selva, S. A., Balmes, 261. Galetes i dolços, etc., Barcelona. Soci: En Josep Creus Selva, Na Maria Vergés Casanoves i N'Antoni Creus Vergés. Capital: 1.500.000 pessetes. Notari: senyor Telt, el 9-11-27.

Alumini Hispano-Suïssa, S. A., La Riba (Tarragona), Ronda de Sant Pere, 25, Barcelona. Soci: En Joan Frey Grehor, En Llorenç Mata Julià, En Willy Zobel, N'Edward Zobel i N'Adolf Josep Stuber Stutz. Capital social: 150.000 pessetes. Notari: senyor Sasot, l'11-11-27.

Mercat d'Inca (Mallorca)

Ametlla, a 340.
Mongetes, a 81.
Fesols, a 113.
Cigrons, a 69.
Garrofes, a 17.
Morecs, a 35.
Ordi, a 37.
Civada, a 38'50.
Pres per pessetes els 100 quilos.
Fígues cantines, a 4'25 pessetes la caixa de 10 quilos.
Idem bordisot, a 5'25 idem.
Polpa d'abacoc, a 20.
Porcs, a 24 pessetes la rova.
Safra, a 3'95 pessetes l'unça.
Ous, a 2'75 pessetes la dotzena.

SOLER I TORRA G. MANS.

BANQUERS

BILLETS

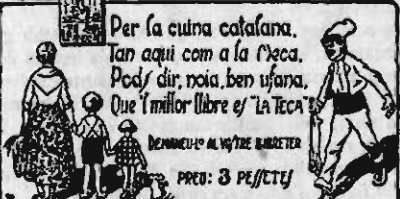
Francescos, 23'15 per 100.
Anglèsos, 28'68 pessetes.
Italians, 32'05 per 100.
Belgues, 82'10 per 100.
Suïssos, 113'50 per 100.
Portuguesos, 0'25 pessetes.
Alemanya (reichsmark), 1'39 pessetes.

Austria (Schilling), 0'80 pessetes.
Txecoslovàquia, 17'25 per 100.
Holandesos, 2'30 pessetes.
Grècia, 7'00 per 100.
Suècia, 1'50 pessetes.
Noruega, 1'47 pessetes.
Dinamarca, 1'50 pessetes.
Finlàndia, 14'25 per 100.
Romania, 3'50 per 100.
Bulgària, 3'75 per 100.
Turquia, 2'75 pessetes.
Estats Units, 5'86 pessetes.
Canadà, 5'76 pessetes.

Argentins, 2'47 pessetes.
Uruguais, 5'60 pessetes.
Xilenes, 0'62 pessetes.
Brasilens, 0'60 ptes.
Boliviens, 1'25 pessetes.
Colombians, 5'00 pessetes.
Peruans, 19'00 pessetes.
Paraguais, 0'09 pessetes.
Venezuela, 1'00 pessetes.
Japonesos, 2'50 pessetes.
Algerians, 22'90 per 100.
Egipcis, 28'65 pessetes.
Filipines, 2'40 pessetes.

OR

Alfons, 114 per 100.
Unces, 114 per 100.
4 i 2 duros, 114 per 100.
1 duro, 115 per 100.
Isabel, 115 per 100.
Francs, 113 per 100.
Lliures, 28'50 pessetes.
Dòlars, 5'85 pessetes.
Cubà, 5'80 pessetes.
Mèxicà nou, 115 per 100.
Venezuela, 113 per 100.
Marcs, 136 per 100.

EL CALENDARI PER A LA VOSTRA LLAR

Dintre de poc serà posat a la venda un calendari català amb un bell plafó de Sant Jordi degut a dos dels nostres més eminents artistes. Serà el calendari mes indicat per a les llars on és viva la flama de l'esperit pairal

Joan Brosa

AGENT DE CANVI I BORSA COL·LEGIAT

Fontanella, 16, pra. — Telèfon 1244 A

Intervé: compra-venda de valors a termini i al comptat, girs, mercaderies, préstecs, arèdita i descomptes de cupons.

Solament la intervenció d'Agent de Canvi i Borsa col·legiat confereix, mitjançant potència, el títol de propietat dels valors.

LA COMPRA-VENDA DE VALORS EFECTUADA PER MITJA D'AGENT DE CANVI I BORSA COL·LEGIAT ESTÀ EXEMPTA DEL PAGAMENT DEL 2'40 % PER IMPOST DE DRETS REALS.

UNA BONA PLOMA ESTILOGRAFICA

regalarem a l'acte a tothom que se subscriu a la nova i preciosa novel·la titulada

"LA HIJA DEL PUEBLO"

i prengui d'una sola vegada els primers deu quaderns de l'obra, que només costen una pesseta amb cinquanta cèntims. Avisos al Centre de Subscripcions de QUIROGA GERMANS, Sant Hipòlit, 48 (SANT ANDREU). — BARCELONA

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

BORSA MATI: Interior, 70'70; Nord, de 109'10 a 109'20 i 108'85; Alacant, de 106'15 a 106'25 i 105'95; Orenses, de 32'80 a 33'00; Colonial, 92'25; Chades, 760; Automòbils, 88'50; Gas E, de 129 a 130; Aigües, 178'75.

BORSA TARDI: Interior, de 70'70 a 70'65; Nord, de 109'10 a 109'45 i 109'35; Alacant, de 106 a 106'15 i 106'35; Andalus, de 67'50 a 67'60 i 67'50; Orenses, 32'80; F. C. Metropol., de 44'00 a 43'75; Chades, de 750 a 750 i 753; Chades D, 141'25; Plantes, de 40'00 a 40'25; Gas E, de 131'50 a 131; Filipines, de 327'50 a 328; Aigües, de 178'25 a 178'50; Sucre O., 38'50.

BORSA NIT: Nord, de 109'40 a 109'35 i 109'50; Alacant, de 106'85 a 106'70; Aigües, 178'50; Chades, 753; Colonials, 92'25.

COMPTAT: Valors encara no inclosos en el butlletí oficial

Ajuntament d'Avila 1920	90'35	Ferrocarrils de Madrid 1920	92'75
" " Sevilla 1920	90'50	" " Matine Bancos 1920	92'50
" " Sevilla Exposició	90'75	" " Municipi 6% Trans. P. C. Sarrat	92'50
" " Girona	90'75	" " Banc Hipotecari Uruguai	116'00
" " Màlaga	108'50	" " Aigües de València 6%	102'00
" " Sabadell	90'75	" " Aigües "Alacant" 6%	92'50
Barcelona Traction 6% 1920	100'75	" " Banca Sària	100'00
Galeries d'Electrificació 6%	100'50	" " Mecànica del Vidre	94'50
Galeries d'Electrificació 6% 1920	98'50	" " Bons Uiso Salmers	90'50
General Transports 6%	98'50	" " Hidro Elèctrica Iberica	99'50
Transports Barcelona S. A. 1920	98'50	" " Comp. Unio. Mar. Gas i Elec. 6%	98'50
Accions Tramvies Preferents 7%	103'00	" " Roms Orifit 7%	98'50

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4% A.	70'45	Nord 5% hip. 3%	78'00
" " 4% B.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% C.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% D.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% E.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% F.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% G.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% H.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% I.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% J.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% K.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% L.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% M.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% N.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% O.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% P.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% Q.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% R.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% S.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% T.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% U.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% V.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% W.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% X.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% Y.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% Z.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4% A.	70'45	Nord 5% hip. 3%	78'00
" " 4% B.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% C.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% D.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% E.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% F.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% G.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% H.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% I.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% J.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% K.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% L.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% M.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% N.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% O.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% P.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% Q.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% R.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% S.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% T.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% U.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% V.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% W.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% X.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% Y.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% Z.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4% A.	70'45	Nord 5% hip. 3%	78'00
" " 4% B.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% C.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% D.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% E.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% F.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% G.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% H.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% I.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% J.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% K.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% L.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% M.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% N.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% O.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% P.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% Q.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% R.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% S.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% T.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% U.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% V.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% W.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% X.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% Y.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00
" " 4% Z.	70'50	" " 5% hip. 3%	78'00

BORSA, MADRID

Interior	70'50
Amortizable 4%	92'50
Exterior 4%	92'50
Banc d'Espanya	240'00
Hispano Suïssa	150'00
Huders	150'00
Indúst. Agrícoles	210'00
Indúst. Agrícoles	210'00
Transmisiones	100'00
Telefònica 7% P.	99'50

BORSA DE PARIS

London	124'04
New York	30'43
Belgica	355
Espanya	429'50
Italia	138'50
Suïssa	400'50
Holanda	1027'50
Noruega	674'50
Espanya	685'25
Portugal	155'00

DADES FACILITADES PER LA CASA					
JOAQUIM SITGES PADROSA					
ARTICLE I MERCAT	MESOS	TANQUES		Alça	Baixa
		Procedura	D'Avui		
Oste	Desembre	12'55	12'63	8	
	Març . . .	12'67	12'71	8	
	Juny . . .	12'63	12'70	7	
	Juliol . . .	12'63	12'71	8	
	Setembre	12'63	12'70	7	
Nova York	Desembre	9'23	9'23	1	
	Març . . .	9'29	9'29		
	Maig . . .	9'28	9'28		
	Juliol . . .	9'08	9'05		1
	Setembre	9'13	9'14	1	
Suere	Desembre	14.3 3/4	14.5 1/4		1 1/2
	Maig . . .	16.5 1/4	16.7 1/2		2 1/4
	Maig . . .	16.10 1/2	17.0		1 1/2
	Agost . . .	17.3 1/2	17.3 3/4		1 1/2
Londres	Desembre	120 1/8			
	Març . . .	123 1/8			
	Maig . . .	135 5/8			
Xicago	Desembre	86 1/2			
	Març . . .	90 7/8			
	Maig . . .	94			
Xicago	Desembre	10.0 3/4	10.5		5 1/2
	Març . . .	10.0 5/8	10.4 1/8		5 1/2
	Maig . . .	10.0 3/8	10.3		4 1/2
Metalis : Londres	Desembre	55.18.0	59.02.0		5.0
	Març . . .	10'03.0	10'06.3		5.0
	Maig . . .	263.37.0	266.27.0		10.0
Londres	Desembre	263.17.0	264.18.0		15.0
	Març . . .	264.47.0	265.08.0		1.0
	Maig . . .	264.47.0	265.08.0		1.0
Londres	Desembre	26.11.3	26.12.5		1.0
	Març . . .	26.03.0	26.03.0		1.0
	Maig . . .				

NOTICIARI

PUBLICITAT

FORMA DE SUBSCRIPCIÓ

PREU:
 12 mesos 250
 6 mesos 125
 3 mesos 65

METEOROLÓGIC DE CATALUNYA

General atmosfèrica d'Espanya el dia 25.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

Altes pressions de l'Atlàntic i cap a aquest Continent, el qual motiu el temps ha millorat, a excepció del golf de Gascunya, on s'observa encara boires i algunes pluges.

velocitat, 1, 3, 0. — Estat del cel: quasi seré, nuvolós, tapat. — Classe de núvols: Ci, A-Cu, Ci, Ci-St, Si-Cu? — Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 17,7; mínima, 9,0; mínima arran de terra, 7,5. — Oscil·lació termomètrica: 8,7. — Temperatura mitjana, 13,3. — Precipitació aquosa, des de les set d'ahir a les set d'avui: mm. de gruix, 0 sigui litres per m.2: 0,0. — Recorregut del vent en igual període: 28 quilòmetres.

CALEFACIÓ IDEAL
Estufa JMB
 València, 348 - Tel. 8. P. 747

INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA

Secció permanent de Religió i Culte. — Diumenge, dia 27, a les vuit: Missa de Comunió amb cants. Dimarts, dia 30: Comença la Pregària de les Quaranta Avemaries. Divendres, dia 2, a les vuit: Missa de Comunió amb plàtica. Exercicis del primer divendres.

Secció permanent d'Educació i Instrucció. — Diumenge, dia 27, a les deu: Exàmens finals del primer curs de Dactilografia; a dos quarts de cinc, exàmens eliminatòris del segon curs de Dactilografia.

Secció permanent d'Economia i Proveïments. — Llista de la setmana: Dilluns, crema a la "Cardinal"; dimarts, filets de corball a la "Leopold"; dimecres, costelles d'anyell a la "Nelson"; dijous, ensiam a la crema i patates a la Rica; divendres, llong de porc farcit (fambre); dissabte, petits "Tronc Arlequin". Clases de la tarda: dimecres, pits de gallina a la Marquesa i "marron glacé"; dissabte, dentol "grillé" amb salsa tàrtara i taronges "soufflées".

Secció permanent de Cerimonial i Festes. — Diumenge, dia 27, a les cinc de la tarda, sessió preparatòria del Centenari de Schubert. Concert de piano a quatre mans, pel mestre Vicents M. de Gibert i Na Maria Thió de Gibert. Poden assistir-hi les sòcies amb llurs familiars.

Amb motiu d'haver-se concedit la medalla d'argent i el diploma d'honor al cambrer Josep Torcal i Torcal, la dependència del Café Espanyol volgué solemnitzar-ho amb un lounx que tingué lloc a aquell cafè, a la matinada d'ahir. Era un acte verament simpàtic veure reunits en torn de l'homenatge, vell de 73 anys, a tota la dependència del popular cafè.

no vençuts encara per una altra marca. **FILL D'E. BRUGUERA**, Riereta, 28 :: Telèfon 8-3772

LA PROTECCIÓ DELS ANIMALS

A l'estatge de la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya va tenir lloc dijous passat l'anunciada conferència que sobre el tema "El III Congrés Internacional de Societats Protectores, celebrat a Madrid" havia de donar En Rafael Cardona, secretari de l'esmentada Societat i delegat per la mateixa al dit Congrés.

El conferenciant resumí els diversos actes que tingueren lloc en el Congrés, esmentant la interpellació dels delegats italians referent a l'organització del "Bureau International" i a la que provocà el vot particular que formulà el conferenciant en petició que les "corridas de toros" fossin declarades ilegals, prohibint la seva assistència a les autoritats i funcionaris públics, i que si malgrat la seva interdicció aquelles tenien lloc, es multés amb una crecuda quantitat al seu organitzador o empresari.

Censurà l'actitud del president del Congrés, senyor Fernández Canela, que s'oposà enèrgicament a l'esmentada proposta i que hagué de dimetir el dit càrrec donada la seva actitud intransigent i tan poc d'acord amb la puresa dels ideals proteccionistes.

Es referí finalment a les atencions de què va ésser objecte la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya, que atribuï a la seva brillant actuació començada l'any 1872, i al seu prestigi i seriositat, que es va veure confirmat amb el Butlletí

i nombrosos fascicles, postals i etiquetes de propaganda repartits durant aquells dies per Madrid, els quals mereixeren de tothom paraules d'elogi i d'estímul.

En el decurs de la conferència va llegir i comentar algunes de les conclusions del Congrés i acabà requerint la col·laboració ciutadana en l'obra educativa i social que realitza la seva Societat.

La nombrosa concurrència va aplaudir sovint el conferenciant, el qual fou també molt felicitat.

MITGES

La Comissió gestora de l'homenatge al Centre Excursionista de Catalunya recorda que el dia 4 del vinent desembre, a les onze del matí, es farà el lliurament de la làpida commemorativa que les entitats excursionistes ofereixen a aquell Centre. La Comissió espera que totes les entitats estaran ben representades en aquest acte.

JOIES, VERITABLE OASIS, i objectes usats de totes classes. Preu fix. Tallers, núm. 41.

La secció "Joventut", de l'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga, del Clot, ha organitzat per a demà, diumenge, dia 27, a dos quarts d'una del migdia, una conferència pública a càrrec del senyor F. de P. Badia, president de l'Associació de Pessebristes, sota el tema: "Recull de normes per a la bona construcció del Pessebre", il·lustrada amb projeccions.

La direcció de l'"Acadèmia Lebrun", en la impossibilitat material d'avisar particularment a tots els seus antics alumnes, els convoca a tots per la visita que faran a l'Observatori Fabra.

El lloc de reunió és al peu del monument Robert, i l'hora, les nou del matí. Poden aprofitar la visita les famílies dels alumnes.

Malalts del cor: **NEUROKARDIN** és la vostra salvació.

Demà, diumenge, dia 27, a les cinc de la tarda, se celebrarà en aquesta Acadèmia (Rivadeneira, 4), un con-

cert de Música de Camera, dirigit pel Mestre de la capella de Santa Maria del Pi, Rvd. Josep Masvidal, prevere.

GERMANDAT DE SANT DOMENEC

Sabem que dintre el proper mes de desembre, aquesta Germandat celebrará les festes del centenari de la seva fundació.

La festa consistirà, al matí, en un solemne ofici a l'església parroquial del Clot, i a la tarda, en un extraordinari concert que donarà l'ortel Escola Coral Martineca, en el seu estatge del carrer del Meridà.

El senyor Miquel Soler, recollirà totes les dades per a redactar un petit llibre on es detalla, el més fidelment possible, la vida de la Germandat durant aquests cent anys.

Sant Martí, va a celebrar, doncs, el Centenari de la institució més vella que existeix en aquella industriosa barriada, i qui sap si la més antiga de les de la seva classe de dintre el radi de Barcelona.

¿QUINA NO HO BARBUT?
 Es perdre l'amparant a comprar Carpat de coco sense pagar, quan per cas no s'ha trobat al TRAFALGAR, 8.

OBRE MORT D'ACCIDENT DEL TREBALL

Ahir a la tarda, a la fàbrica de cartó que la Vidua i Fills de Francesc Casanoves tenen al carrer de Girone, de can Tónis, una corretja va agafar l'obrer Marian Ballester, de 38 anys, natural de Cartagena, destroçant-lo completament.

Marian Ballester vivia a les barriades de Montjuic.

El cadàver de l'infortunat obrer va ésser traslladat al dipòsit judicial.

Eulàlia Moreno Díaz, de 28 anys, soltera, i Francesc González, de 49, disputaren violentament, al carrer de Sant Pau, per coses fútils, a les quatre de la matinada d'ahir. Tant es violentà la discussió, que a l'últim Francesc copejà el cos de l'Eulàlia i li ocasionà diverses contusions als braços i esquena, que li foren guardes al dispensari del districte quint.

Va ésser portat a la Delegació de Policia del districte vuitè, Antoni Gutiérrez Fernández, de 19 anys, per haver intentat robar la tenda número 19 del carrer de Francesc Giner, habitada pel xofer Joan Aragon Burgos.

Fou curat al dispensari del districte tercer, el jornalser Josep Gómez Expósito, de 43 anys, el qual presentava ferides contuses al peu esquerre i amputació dels dits segon, tercer i quart, de pronòstic reservat, produïdes per haver-li caigut una trapa de ferro de la claveguera del carrer d'En Balmes, xamfrà Wágner, que ell intentava obrir, per a treballar.

L'Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Venda meravel·la

US CONVÉ SABER...

A vós, lector, també us convé saber que només en els dies que resten d'aquest mes oferim l'excelsa oportunitat de la nostra

VENDA MERAVELLA

I que gràcies a ella podeu equipar-vos de l'incomparable calçat marca MINERVA per preus que a vós mateix produiran admiració per la seva extraordinària baratura.

A qualsevol aparador de les nostres botigues trobareu el model que us convé, i si per una casualitat, verament estranya, no veiéssiu el que desitgeu, apropieu-se a qualsevol dependent de l'establiment i us facilitarà una elecció encertada entre els incomptables articles que tenim a la vostra disposició.

Us oferim el nostre Catàleg. És un magnífic exemplar il·lustrat en colors que tindriem molt de gust en enviar-vos. Faciliten-nos el vostre nom i direcció dirigint-vos a l'Apartat 1018 en sobre obert i franquejat amb dos cèntims i, sense compromís per a vós, us el trametem gratis i lliure de despeses.

Bonica sabata Lozant clar, una sola... Ptes. 31.—
 En Rússia clar, amb pis doble de crepé... " 41.—

Calçats Minerva S.A.

Via Laletana, 30
 Salmeron, 71 - Pelayo, 11 - Rambla Estudis, 4,
 Colom, 2 (entrada Plaça Reial) i Escudellers, 6

nya efectuarà demà, diumenge, una interessant excursió fotogràfica a la

"Verneda de Can Gil", de Mollet. Sortirà a les 7/30 del matí, per l'estació de França i tornarà al migdia. A aquesta excursió poden assistir-hi tots els aficionats a la fotografia que ho desitgen, encara que no siguin socis.

MORT A CONSEQUENCIA D'UN ATAC CARDIAC

Ahir a la tarda, al carrer d'Ausiàs March, va caure víctima d'un atac cardíac el noi Frederic Bestit Solera, de 13 anys; portat de seguida al dispensari de la Ronda de Sant Pere, allí no feren més que certificar la mort del dissortat jove.

D'ordre del jutge el cadàver fou portat al dipòsit judicial.

BANYERES - LAVABOS ESCALFADORS WATERS - BIDETS CAMBRES DE BANY

JAUME SAURET 7 - PELAYO - 7

Na ELISA CASAS i JOVER
 vídua del Sr. Leandre Jover i Peix
 MORÍ EL DIA 19 DE L'ACTUAL
 després de rebuts els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica
 (A. C. S.)

Els seus fills, filla política, néts, germanes polítiques, nebots, cosins i parents tots, i les raons socials **JOVER & O., CAMILA CASAS JOVER i ELISA CASAS JOVER**, d'aquesta plaça, i "ALFARO Y COMPANIA, 8. en O.", de la de Madrid, en recordar als seus amics i coneguts tan sensible pèrdua els preguen que la llum present en llurs oracions i se serveixin assistir a alguna de les misses que en sufragi de l'ànima de la difunta se celebraran avui, dissabte, dia 26 del corrent, de deu a dotze, a la basílica de Santa Maria del Pi, que els en quedaran agraïts.

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT **NO ES CONVIDA PARTICULARMENT**
 L'Emm. i Rom. senyor Nunci de S. S., l'Excm. i l'Im. senyor Cardenal Arquebisbe de Tarragona i els Excm. i l'Im. senyors Bisbes de Barcelona, Girona i Lleida s'han dignat concedir indulgències en la forma acostumada.

El Senyor
En Josep Espinal Cirera
 HA TRASPASSAT LA SEVA ANIMA A L'EDAT DE 56 ANYS
 (A. C. S.)

Els qui el ploren: la seva vídua Na Adelaida Armengol Herrero, els seus fills Marian, Abundia, Francisca, Rosa i Adelaida, fills polítics Maria Vancells i Josep M.ª Bori, néts, germana, germans polítics, nebots, cosins i parents tots i la raó social. "Corbera Hnos. y Espinal", en assabentar llurs amics i coneguts de tan irreparable pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a la casa mortuòria, Avinguda Alfons XIII, 363 avui, dissabte, a les tres de la tarda, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Jesús, de Gràcia, i després al Cementiri del S. O.

NO ES CONVIDA PARTICU' ARMENT

PENINSULA

La línia entrant serà inaugurada la línia aèria entre Barcelona i Madrid, i pròximament una altra línia aèria unirà la nostra ciutat amb Marsella.

El senyor Pich i Pont exposarà a l'Assemblea un projecte de Banc de la Propietat Urbana.

LA LÍNIA AEREA MADRID-BARCELONA

Madrid, 25. — La pròxima setmana s'inaugurarà la línia aèria Madrid-Barcelona.

Solament falta l'autorització, per la qual una companyia internacional establirà la línia Barcelona-Marsella, ja que no es vol inaugurar el servei amb Barcelona, sens enllaçar amb el rest d'Europa.

Després d'aquesta es faci el contracte definitiu, s'espera l'autorització per a començar el servei en la pròxima setmana.

El preu del passatge a Barcelona, amb dret a cert pes d'equipatge, és el mateix que en cotxe-lit, és a dir, unes cent cinquanta pessetes.

L'avió que cada dia, llevat de l'exceptió apuntada, ha d'arribar a Madrid, sortirà de Barcelona a les 13.45, després d'haver recollit viatgers del que s'ha de dir, unes cent cinquanta pessetes.

La línia que cada dia, llevat de l'exceptió apuntada, ha d'arribar a Madrid, sortirà de Barcelona a les 13.45, després d'haver recollit viatgers del que s'ha de dir, unes cent cinquanta pessetes.

Són de tipus alemany, motor tri-motor i poden transportar 10 persones en còmodos seients, a més del pilot, mecànic i radio-telegrafista. Functant amb els tres motors, desenvolupen una velocitat de 105 quilòmetres per hora i amb els dos motors 150. La càrrega podrà ésser de 2.400 quilos. Els motors són P. N. W. 500 HP.

Els preus de la càrrega no s'han encara decidit, però seran pocs més o menys de tres pessetes quilò.

Probablement, el dia 28, la Unió Aèria Espanyola, inaugurarà la línia Madrid-Barcelona. Per ara s'ha fet un viatge setmanal directe Madrid-Barcelona, però més endavant s'augmentarà el servei, especialment a l'època de la futura Exposició Ibero-Americana, època en que potser s'arribi a fer dos viatges diaris d'anada i tornada.

Per aleshores també hom pensa establir amb vistes al turisme una línia a Barcelona.

Per aquests vols s'utilitzaran avions dels tipus de la línia Madrid-Lisboa.

ACTIVITAT DEL SENYOR PICH I PONT

UN PROJECTE DE BANC DE LA PROPIETAT

Madrid, 25. — El president de la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona, senyor Joan Pich i Pont, ha celebrat aquesta tarda una delinqüent conferència amb el president, al despatx oficial del president de l'Assemblea Nacional Consultiva, senyor Yanguas.

En la dita conferència, el senyor Pich ha exposat el seu projecte de formular una interpellació exposició, en un dels pròxims plens de l'Assemblea, referent a la creació del Banc Nacional de la Propietat.

Madrid, 25. — Al saló de conferències de l'Assemblea han celebrat aquesta tarda una conferència el general Milans del Bosch i el president de la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona, senyor Joan Pich i Pont.

La conferència ha versat sobre diversos afers relacionats amb el Patronat de l'Habitació. El general Milans del Bosch ha manifestat que en la pròxima reunió del Patronat comunicarà als vocals d'aquesta una interessant notícia relacionada amb la realització de les financeres del Patronat.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont i Cardells, president i secretari, respectivament, de la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona, han estat aquest matí als ministeris de Governació i del Treball, i han celebrat conferències sobre diversos afers que afecten a la propietat, amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

Madrid, 25. — Els senyors Pich i Pont, que de molt temps ha vingut estudiant aquest assumpte amb veu i amb ploma, ha aconseguit aquest matí, després de llargues i interessants converses amb els senyors Martínez Anido, director general de Comerç i Indústria, senyor Madariaga, i sots-director d'Assurances, senyor Franco.

qual s'aconseguiria indiscutiblement una rebaixa amb els lloguers, per quant el percentatge que representarien els buits que a tot règim de previsió ha de gravitar sobre el preu normal del lloguer, podria desgravar-se amb un, que quedaria a cobert mitjançant el segur.

A part de moltes altres funcions de diversos caràcters, es contribuiria al sanejament i higienització de les cases i vivendes amb l'auxili eficaç del Banc.

Està clar — deia el senyor Pich i Pont —, que les distintes operacions de préstecs tenen que ésser forçosament a un termini curt, car per a les de més llarg termini funciona i presta extraordinàriament bé el Banc Hipotecari d'Espanya, al qual no restaria cap funció al Banc de la Propietat, la missió del qual quedaria perfectament il·limitada, com a factor d'indiscutible eficaça econòmica mitjançant la mobilització de la gran massa que significa la propietat urbana, perquè únicament els pobles que saben preocupar-se de les qüestions econòmiques, se salven i triomfen.

Com a resultat de la conferència obtinguda amb el president, el senyor Pich redactarà i reparirà l'esquema del projecte junt amb una nota, perquè a la seva vista s'assenyali dia per a explicar el senyor Pich la interpellació i determinar les distintes intervencions dels ministres, car la creació del Banc Nacional de la Propietat, per la seva complexa estructura, afectarà no sols a la Presidència del Consell de ministres, sinó també als ministres d'Hivenda i Treball.

L'ACADEMIA DE LA LLENGUA I L'EXPOSICIÓN DE BARCELONA

Madrid, 25. — L'Acadèmia de la Llengua, en la reunió setmanal celebrada ahir, tractà de la col·laboració en l'Exposició Ibero-Americana de Sevilla, i en la Universal de Barcelona.

Quant a la primera es prengué l'acord d'acudir corporativament a la capital andalusa per tal de celebrar, durant una setmana, un Congrés, al qual concorririen membres de les Acadèmies corresponents d'Amèrica.

El Congrés es dedicaria a temes relatius als fins de l'Acadèmia i els artistes americans contribuiran, sens dubte, a enriquir el tresor de la llengua, amb els seus coneixements lingüístics i els costums propis del seu país.

Els temes no han estat encara designats.

Probablement l'Acadèmia proposarà al Comitè d'Enllaçament de les exposicions que se celebri una Exposició a Barcelona, formant part de la Universal, de les edicions catalanes de Cervantes, que són nombroses.

Segurament la corporació hi

serà representada per acadèmics que donaran conferències.

— Procurarem, d'aquesta manera — ha dit el senyor Rodríguez Martín — acreditar encara més la unió espiritual de totes les regions espanyoles.

El servei serà diari, tant per l'anada com per la tornada.

Tots els dies menys els diumenges, sortirà de Madrid un avió a les vuit del matí i arribarà a Barcelona a tres quarts de dotze.

A dos quarts de una començarà el vol a Barcelona un altre avió que aterrarà a Marsella a les quatre de la tarda.

BANQUET A LES AUTORITATS DE BARCELONA

Madrid, 25. — En el banquet ofert anit passada pel cap del Govern en el ministeri de la Guerra, a les autoritats barcelonines, hi assistí també, a més de les personalitats esmentades, el rector de la Universitat de Barcelona, senyor Eusebi Díaz.

Els senyors Milans del Bosch, baró de Viver i Milà i Camps tornaran a Barcelona demà, a la nit.

El general Barrera prolongarà un o dos dies la seva estada a la Cort.

EL MONOPOLI DEL PETROLI

Madrid, 25. — Els Bancs han constituït una nova Societat monopolitzadora dels petroli, desistint de cedir llurs accions en la mateixa, ja que en què ells subscribiren el capital, perquè ho prohibeix l'Estat, d'acord amb els termes de la concessió del monopoli.

Per tant, no podran efectuar-se operacions de compra-venda més que en accions lliures.

LES UNIONS PATRIÓTIQUES

Madrid, 25. — Aquest migdia s'han reunit a la Unió Patriòtica de Madrid tots els caps provincials d'Espanya, i han canviat impressions sobre l'organització de la U. P. a provincies.

Aquesta nit es reuniran en un apart els cinquanta caps provincials de la U. P.

EL SENYOR GALLARDO SURT CAP A PARIS

Madrid, 25. — En la sobre-taula que el duo d'Alba donà la nit passada en el seu palau, a honor del senyor Gallardo, aquell manifestà al ministre de Relacions Exteriors de l'Argentina que en octubre de 1928 emprendre un viatge a Buenos Aires.

El duo no va precisar si hi aniria com a particular o formant part del seguit.

Demà marxarà el senyor Gallardo cap a París.

La senyoreta Díaz Rabaneda explica la seva interpellació sobre "Absentisme i emigració".

Parlant amb veu baixa per l'emoció dedica un fervorós salut a l'Assemblea en nom de les dones espanyoles.

Fa ressaltar la fe que tots tenen en el gabinet d'En Primo de Rivera, i felicitat a aquest per haver estat el primer que ha donat entrada a l'Assemblea a la dona.

Fa història de l'absentisme que ja se sent a Roma i al llarg de la nostra història; i diu que ella tracta d'aquest punt tocada de la trista notícia de que aquest mal comença a sentir-se a Barcelona, amenaçant deixar deserts aquells formosos camps i aquells dolços caserius.

Indica com a causa d'aquest fet la falta de protecció a les indústries agrícoles.

Quant a l'emigració, diu que ha d'ésser reglamentada i solament dirigida cap als països on s'oferixi garanties als emigrants.

Seria convenient que aquests es preparassin en escoles per a la nova vida que emprenen.

Creu que pot ésser molt eficaç l'acció del Govern, ajudat per organismes com l'Institut Nacional de Previsió, per tal d'atenuar els danys d'aquestes dues plagues socials. (Aplaudiments.)

La senyoreta Rabaneda acaba el seu discurs i intervé el senyor Palanca provocant alguns incidents.

El COMTE DE TRIGONA intervé i diu que no es pot generalitzar en un país tan variat com el nostre i que no és possible oblidar en aquest problema l'aspecte tècnic-econòmic, el primer que cal atendre per a la solució del problema social.

El general PRIMO DE RIVERA pronuncia algunes paraules fent ressaltar la bona impressió que li ha produït el discurs de la senyoreta Rabaneda i es felicitat d'haver portat la representació de la dona a l'Assemblea. El que sent—diu—és no haver portat aquí 360 senyores. (Rialles.)

Contesta als principals punts del discurs de la senyoreta Rabaneda i anuncia mesures no llunyanes per a anar resolent el problema de la terra.

Censura els termes en què s'ha produït el senyor Palanca.

Diu que es donarà a l'obra la impressió de seguretat en el treball i contractes de producció.

Qualifica d'apassionada l'actitud d'alguns assembleístes.

Exposa diferents solucions de Govern per a resoldre poc a poc el problema, especialment en el que es refereix al petit masover per a treure'l de la trista situació en què avui es troba.

Poc a poc—diu—s'anirà a la transformació del règim de terra.

Acaba saludant a totes les assembleístes i a la senyora que ha parlat en l'Assemblea i expressa la seva fe en l'esdevenidor d'Espanya.

Al·ludeix a les paraules pronunciades pel senyor Palanca, manifestant que no contesta a la interpellació; aquí—diu—es pot parlar amb la llibertat que es vulgui; sempre—afegeix—hi ha un llapis vermell perquè no surtin aquestes coses fora.

El senyor YANGLAS repeteix les paraules del President i fa ressaltar que l'Assemblea és consultiva, no política, i aquí no venen els efectismes polítics.

Se suspèn la sessió per mitja hora. A les set minuts vint minuts es re-

senyor Saldanya en anomenar aquest saló "Cambra", en lloc d'Assemblea. (Rumors.)

Justifica el per què fou suprimida l'escola de Criminologia, faltada de tot esperit de disciplina, fins al punt de que els alumnes no saludaven als professors.

Diu que allí no s'ensenyava res i que ha estat una bona mesura de govern el suprimir-la.

Llegeix diferents documents de persones autoritzades i especialitzades en aquest estudi, per a justificar la supressió de l'escola, centre que es trobava en condicions lamentables.

Segueix el ministre justificant la supressió de l'escola per la bona reorganització del cos de presons.

Al·ludeix després a la primera part de la interpellació del senyor Saldanya, relativa al decret d'amissió als sometistes i afirma que en aquest afer el senyor Saldanya no ha discutit legalment, ja que afirma que tots els anys es repetiria i que el benefici sols arribaria als sometistes. Llegeix el preàmbul d'aquest decret per a demostrar el contrari.

El senyor SALTANYA rectifica. Afirma que per a substituir als alumnes de l'escola de criminologia s'ha creat una guardia penitenciària procedent de sergents i caporals, als quals només s'els exigeix aptitud física, això és, que tinguin força per a portar a la presó les exquiseses de la caserna.

El PRESIDENT DEL CONSELL: En els quarts hi ha avui dia la mateixa espiritualitat moral que en altres llocs.

El senyor SALTANYA: No he estat en els quarts.

El senyor BAU: Doncs visiteu-los.

El PRESIDENT DEL CONSELL: En els quarts avui dia l'oficial modern mai maltracta el soldat; això ho araba.

El senyor SALTANYA acaba la seva rectificació fent fervents vots per la política del general Primo de Rivera i dient que l'Assemblea ve a treballar pel bé d'Espanya.

També rectifica el ministre de Gràcia i Justícia.

Hi intervé el general Primo de Rivera per dir al senyor Saldanya, que l'actuació dels assembleístes ha d'ésser en tot moment en defensa dels interessos del país.

L'EMIGRACIÓ

La senyoreta DIAZ RABANEDA explica la seva interpellació sobre "Absentisme i emigració".

Parlant amb veu baixa per l'emoció dedica un fervorós salut a l'Assemblea en nom de les dones espanyoles.

Fa ressaltar la fe que tots tenen en el gabinet d'En Primo de Rivera, i felicitat a aquest per haver estat el primer que ha donat entrada a l'Assemblea a la dona.

Fa història de l'absentisme que ja se sent a Roma i al llarg de la nostra història; i diu que ella tracta d'aquest punt tocada de la trista notícia de que aquest mal comença a sentir-se a Barcelona, amenaçant deixar deserts aquells formosos camps i aquells dolços caserius.

Indica com a causa d'aquest fet la falta de protecció a les indústries agrícoles.

Quant a l'emigració, diu que ha d'ésser reglamentada i solament dirigida cap als països on s'oferixi garanties als emigrants.

Seria convenient que aquests es preparassin en escoles per a la nova vida que emprenen.

Creu que pot ésser molt eficaç l'acció del Govern, ajudat per organismes com l'Institut Nacional de Previsió, per tal d'atenuar els danys d'aquestes dues plagues socials. (Aplaudiments.)

La senyoreta Rabaneda acaba el seu discurs i intervé el senyor Palanca provocant alguns incidents.

El COMTE DE TRIGONA intervé i diu que no es pot generalitzar en un país tan variat com el nostre i que no és possible oblidar en aquest problema l'aspecte tècnic-econòmic, el primer que cal atendre per a la solució del problema social.

El general PRIMO DE RIVERA pronuncia algunes paraules fent ressaltar la bona impressió que li ha produït el discurs de la senyoreta Rabaneda i es felicitat d'haver portat la representació de la dona a l'Assemblea. El que sent—diu—és no haver portat aquí 360 senyores. (Rialles.)

Contesta als principals punts del discurs de la senyoreta Rabaneda i anuncia mesures no llunyanes per a anar resolent el problema de la terra.

Censura els termes en què s'ha produït el senyor Palanca.

Diu que es donarà a l'obra la impressió de seguretat en el treball i contractes de producció.

Qualifica d'apassionada l'actitud d'alguns assembleístes.

Exposa diferents solucions de Govern per a resoldre poc a poc el problema, especialment en el que es refereix al petit masover per a treure'l de la trista situació en què avui es troba.

Poc a poc—diu—s'anirà a la transformació del règim de terra.

Acaba saludant a totes les assembleístes i a la senyora que ha parlat en l'Assemblea i expressa la seva fe en l'esdevenidor d'Espanya.

Al·ludeix a les paraules pronunciades pel senyor Palanca, manifestant que no contesta a la interpellació; aquí—diu—es pot parlar amb la llibertat que es vulgui; sempre—afegeix—hi ha un llapis vermell perquè no surtin aquestes coses fora.

El senyor YANGLAS repeteix les paraules del President i fa ressaltar que l'Assemblea és consultiva, no política, i aquí no venen els efectismes polítics.

Se suspèn la sessió per mitja hora. A les set minuts vint minuts es re-

senyor Saldanya en anomenar aquest saló "Cambra", en lloc d'Assemblea. (Rumors.)

Justifica el per què fou suprimida l'escola de Criminologia, faltada de tot esperit de disciplina, fins al punt de que els alumnes no saludaven als professors.

Diu que allí no s'ensenyava res i que ha estat una bona mesura de govern el suprimir-la.

Llegeix diferents documents de persones autoritzades i especialitzades en aquest estudi, per a justificar la supressió de l'escola, centre que es trobava en condicions lamentables.

Segueix el ministre justificant la supressió de l'escola per la bona reorganització del cos de presons.

Al·ludeix després a la primera part de la interpellació del senyor Saldanya, relativa al decret d'amissió als sometistes i afirma que en aquest afer el senyor Saldanya no ha discutit legalment, ja que afirma que tots els anys es repetiria i que el benefici sols arribaria als sometistes. Llegeix el preàmbul d'aquest decret per a demostrar el contrari.

El senyor SALTANYA rectifica. Afirma que per a substituir als alumnes de l'escola de criminologia s'ha creat una guardia penitenciària procedent de sergents i caporals, als quals només s'els exigeix aptitud física, això és, que tinguin força per a portar a la presó les exquiseses de la caserna.

El PRESIDENT DEL CONSELL: En els quarts hi ha avui dia la mateixa espiritualitat moral que en altres llocs.

El senyor SALTANYA: No he estat en els quarts.

El senyor BAU: Doncs visiteu-los.

El PRESIDENT DEL CONSELL: En els quarts avui dia l'oficial modern mai maltracta el soldat; això ho araba.

El senyor SALTANYA acaba la seva rectificació fent fervents vots per la política del general Primo de Rivera i dient que l'Assemblea ve a treballar pel bé d'Espanya.

També rectifica el ministre de Gràcia i Justícia.

Hi intervé el general Primo de Rivera per dir al senyor Saldanya, que l'actuació dels assembleístes ha d'ésser en tot moment en defensa dels interessos del país.

L'EMIGRACIÓ

La senyoreta DIAZ RABANEDA explica la seva interpellació sobre "Absentisme i emigració".

Parlant amb veu baixa per l'emoció dedica un fervorós salut a l'Assemblea en nom de les dones espanyoles.

Fa ressaltar la fe que tots tenen en el gabinet d'En Primo de Rivera, i felicitat a aquest per haver estat el primer que ha donat entrada a l'Assemblea a la dona.

Fa història de l'absentisme que ja se sent a Roma i al llarg de la nostra història; i diu que ella tracta d'aquest punt tocada de la trista notícia de que aquest mal comença a sentir-se a Barcelona, amenaçant deixar deserts aquells formosos camps i aquells dolços caserius.

Indica com a causa d'aquest fet la falta de protecció a les indústries agrícoles.

Quant a l'emigració, diu que ha d'ésser reglamentada i solament dirigida cap als països on s'oferixi garanties als emigrants.

Seria convenient que aquests es preparassin en escoles per a la nova vida que emprenen.

Creu que pot ésser molt eficaç l'acció del Govern, ajudat per organismes com l'Institut Nacional de Previsió, per tal d'atenuar els danys d'aquestes dues plagues socials. (Aplaudiments.)

EGIPTE

LES RELACIONS AMB ANGLATERRA

Cairo, 25. — El diari "Ahram", que és la visita feta a Londres per la majoria dels membres del gabinet i el resultat de les converses de amb el ministre d'Estat, Sarwat Pasha.

Volent alguns polítics, per raons purament partidistes, tracten de crear una atmosfera desfavorable al projectat acord entre Egipte i la Gran Bretanya. — Fabra.

ESTATS UNITS

COMBAT EN UN PENAL

Sant Francisco de Califòrnia, 25. — A la presó de l'Estat, situada a Folsom, ha ocorregut un sagnant combat que ha durat algunes hores.

Un miler de reclusos, armats i oberts a un pla fixat per endavant, atacaren a un moment donat la petita guarnició de la presó, amb l'objecte d'assegurar-se la fugida.

Gràcies a l'energica defensa dels guardians, donant temps a que arribessin soldats i policia armats d'armes-tralladores, poderen ésser dominats els reclusos, que en certs moments semblava haver-se apoderat del penal.

A conseqüència de la violenta lluita han resultat morts dos guardians i cinc dels reclusos. A més a més hi han tres guardians del penal i 17 reclusos ferits. També ho està guarentint el secretari del director de la presó. — Fabra.

L'ACCIO CARLISTA

Paris, 25. — El diari "Paris-Midi" diu que s'ha celebrat en una ciutat de Normandia una reunió organitzada pels amics del príncep Carol de Romania a la qual ha assistit el príncep en persona.

La reunió ha estat rigorosament secreta.

Tal com es pot suposar, es tracta de la tornada del príncep al seu país i, segons sembla, s'acorda que el primer pas necessari era aconseguir la reconciliació del príncep amb la seva família. — Fabra.

CAROL NO RENUNCIA AL TRON

Paris, 25. — Ha circulat el rumor a París i a l'estranger que el príncep Carol de Romania havia renunciat definitivament al tron, en una reunió celebrada ahir.

Sabem de bon origen que aquest rumor no correspon a la realitat.

Sembla que l'actitud del príncep Carol, exposada en els seus últims intervius concedits a diversos redactors de l'Agència Havas, no sofria cap modificació després de la mort del senyor Bratiano.

El príncep s'ha negat energicament a realitzar cap acte de pretendent al tron, però, avui com ahir, la seva decisió podria ésser la d'esperar els esdeveniments, més bé que llançar-se a les eventualitats d'una aventura. — Fabra.

El problema del bilingüisme

L'Oficina Internacional d'Educació anuncia per l'abril de 1938 la reunió d'un Conferència encarregada d'estudiar la qüestió del bilingüisme en les seves relacions amb l'ensenyament.

Enfocat gairebé sempre només des del punt de vista polític, el problema del bilingüisme a l'escola ha constituït un dels motius d'aspres que han enverinat més intensament les relacions entre els pobles obligats a conviure dintre un mateix Estat. I els nombrosos arguments adduïts pels partidaris o pels detractors dels diferents sistemes preconcibuts, han contribuït, en la majoria dels casos, més que a harmonitzar les relacions entre la llengua oficial i la llengua materna, a encendre encara més les passions i a enfondir la separació existent entre les parts en lluita.

Sorpren, no obstant, comprovar que hagin transcorregut tants anys sense que les autoritats i els educadors hagin hagut esment que el problema del bilingüisme és primer que tot un problema d'ordre didàctic, i, per tant, tècnic, en la solució prèvia del qual haurien de basar-se "a posteriori", les determinacions de caràcter polític-pedagògic que les administracions escolars interessades poguessin adoptar en la qüestió.

Encara que en els llibres de Rongat, de Epstein i de West, ha estat demostrat l'interès que aquest problema presenta des del punt de vista lingüístic i de l'ensenyament de les llengües vives, i que en el país de Gal·les els professors Saer, Smith i Hughes han realitzat en aquest sentit una labor digna d'ésser tinguda com a model, pot dir-se que l'aspecte merament objectiu de la qüestió ha estat fins ara o ignorat o negligit.

Per això l'Oficina Internacional d'Educació, animada per l'exit assolit a Praga, amb motiu de la Conferència sobre l'escola i la pau, deixant de banda tota preocupació d'ordre polític, ha fet seves les nombroses suggeriments recollits d'aquests darrers temps de l'Àfrica del Sud, de Bèlgica, del Perú, de diversos colònies, etc., i ha

rigit una crida a tots els psicòlegs, lingüistes i educadors perquè contribuïssin amb llurs treballs i investigacions a cercar la solució científica d'aquesta qüestió delicada i perillosa.

El programa de la Conferència comprèn tres grans aspectes del problema plantejat. Primer que tot, es procurarà posar de relleu l'interès que presenta un estudi metòdic del bilingüisme en la família, en els països d'intensa correntia immigratòria, en els països bilingües, en els països en els quals es parlen un o més dialectes, i, finalment, en les colònies.

En segon lloc, la Conferència dictarà i criticarà els estudis actuals, tals com les memòries referents al país de Gal·les, a Bèlgica i a les escoles jueves de Londres.

Finalment, la Conferència procurarà traçar el pla dels treballs futurs i farà fixar en primer terme d'aquest la mesura objectiva de l'influència del bilingüisme sobre la llengua materna, sobre la segona llengua apresada, sobre l'aptitud per a l'aprenentatge de les altres llengües, sobre la intel·ligència general i sobre els sentiments i el caràcter.

Entre les personalitats que prendran part en la Conferència figuren Bally, Claparedo i Bovel, de Ginebra; Collinson, de Liverpool; Deeroly, de Brussel·les; Du Pasquier, de Sarrebruck; Findlay, de Manchester; Garnier, de París; Jespersen, de Copenhaguen; Katarov, de Sofia; Plagel, de Neuchâtel; Verheyen, de Brussel·les, etc.

Es molt probable que la Conferència se celebri a Luxemburg, i que el Govern del Gran Ducat li presti el seu ajut oficial.

Les Lletres

"MON SOLAS"

Amb aquest títol En P. J. Berard, director de "La Cigala Lengadociana", ha publicat, editat a l'estampa de N. Antoni Perbosc, un recull de la seva obra pràctica escrita en el bell occità de Lengadoc. Un dels mèrits d'En Berard és haver defugit, com tants d'altres escriptors moderns, de les terres meridionals, el patuès, per a escriure en la llengua literària que tan coratjosament van popularitzant els nostres amics d'Occitània i que, sobrepassant-se a l'esmicolament dialectal, recobra la seva unitat.

Per al lector català, la tasca benemèrita que realitza la generació novella, de les terres occitanes, té un preu altíssim, puix que en abandonar les formes patuèsques per a adaptar-se a la llengua comuna — com aci han fet els millors escriptors catalans, valencians i balears — en faciliten la lectura i universalitzen l'interès.

Dintre els versos del llibre "Mon Solas", d'En P. J. Berard, heu-vos ací quina gentil quatrèna ens plau de reproduir:

Mon amor és la fanfara que s'enauca cap a Diu
armoniosa, preclara
del parlar d'Oc reuadiu.

Presenta el llibre d'En Berard un dels mestres de l'actual generació meridional: N. Antoni Perbosc, de l'obra del qual bé caldria parlar-ne llargament un dia.

DOS SERMONS LULLIANS INEDITS DE COSTA I LLOBERA

El "Butlletí de la Societat Arqueològica Lulliana", de Palma de Mallorca, comença, en el seu número 565 (any XLIII-Tom. XXI) la publicació de dos sermons de Costa i Llobera, pànegrics del beat Ramon Llull. Els transcriu N. Antoni Fonc. Costa i Llobera és predicà en el bell catalanès de Mallorca. "Nostra llengua — diu el transcriptor — manejada amb talent i traça pel poeta polèmic, s'enfocia, raja, depura i embelleix, per encis suau i per dels oïments delicats".

El mateix número d'aquesta erudit publicació conté, a la primera plana, un document inèdit de Ramon Llull (1271) i diverses notes històriques d'interès.

NOTES INFORMATIVES

Al "Diari de Sabadell", P. Flores es refereix al ressorgiment literari valencianista. Diu que a València hi ha un nucli de joves intel·ligents i inquietos que estimen l'horitzó catalanès amb pujada de superació. Es refereix a les belles publicacions castellonenques i valencianes darrerament aparegudes amb mots elogiosos i demana que els batecs de l'espiritualitat valenciana siguin correspostos entre nosaltres. També "El Pueblo", diari republicà de València, es refereix, un poc pessimista, al renixement valencianista. Diu que tot i les divergències que el separa d'En Navarro-Borràs, director de "Taula de les Lletres Valencianes", hi ha alguna cosa que els uneix per damunt de tot: l'afany de salvar, de defensar, de regenerar València. La "Taula" — diu — és una manifestació de joventut que cal ajudar. I que, en front d'aquells qui callen, s'ajueca una realitat indubitable: el sentiment de valencianisme del poble lluitant. Hi ha una claror d'alba a l'horitzó de València, aquest és el fet.

Tal com anunciàrem, dijous al vespre, En Tomás Roig i Llop, llegendari, de diversos colònies, etc., i ha

molt celebrats, del llibre seu en preparació, "La Noia de Brotons".

— "Diari de València" (24 novembre) dedica una plana a la commemoració del II Centenari de Sant Joan de la Creu. Publica, en català, uns versos de Fra Josep de Jesús Maria, C. D., un sonet de Manuel Cuitavi i Rosell i una col·lecció de poemes "La nit meravellosa", d'En J. Maria Bayarri.

— Havem rebut el número 127 de "La Veu de Sant Martí".

LA VIDA RELIGIOSA

Avui: Culte. Sant Silvestre, abat, benedictí a Itàlia (1267). Ornaments litúrgics per a confessor de la fe: color blanc.

El Sant Silvestre comunament celebrat a Catalunya és el Papa, i al dia darrer de l'any.

Quaranta hores. — Basílica de la Mercè, de les vuit del matí a les sis de la tarda.

LA PUBLICACIO DE LA BUTLLA DE LA SANTA CREUADA

Demà, a les nou, sortirà de la parroquia basílica de Santa Maria de la Mar la processó per a la publicació de la Butlla de la Santa Creuada per a l'any 1928. Aquesta processó es dirigirà a la Santa Catedral Basílica, seguint el curs que s'expressa a continuació: plaça de Santa Maria, carrer de la Plateria, plaça de l'Angel, carrer de Jaume I, plaça de la Constitució, carrers del Bisbe i Santa Llúcia, entrant a l'església per la porta principal. El sermó de predicació anirà a càrrec del reverend pare Marian Esturí, de la Companyia de Jesús. El senyor bisbe, segons antic costum, s'ajuntarà a la processó quan aquesta passi davant del Palau bisbal. Assistirà a la mateixa la reverend clerecia de les parroquies de la ciutat, havent estat convidades les autoritats. La bandera de la Creuada ha estat confiada als capítuls senyors Gaspar Vilarrubies, Alfons Maria Ribó i Josep Riera.

CONFIRMACIONS

El senyor bisbe durant la setmana vinent administrará el sagrament de la Confirmació a les parroquies següents: dimarts, a Santa Madrona, a dos quarts de quatre de la tarda; dimecres, a la Tinència de Lourdes, a les nou del matí; dijous, a Nostra Dona dels Angels, a dos quarts de quatre de la tarda; divendres, a Sant Miquel del Port (Barceloneta), a dos quarts de quatre de la tarda; dissabte, al Sant Angel Custodi (Hostafrancs), a dos quarts de quatre de la tarda.

ESGLÉSIA DE NOSTRA DONA DE POMPEIA

Avui, dissabte, a les set del vespre, res del Sant Rosari, súplica a la Verge, cant de la Salve i Goigs a Madona de Pompeia.

Demà, diumenge, a les vuit del matí, missa de Comunió de l'Arxiconfraria del Cordó Seráfico. A les deu, missa cantada.

A les sis de la tarda, funció reglamentària de l'esmentada Arxiconfraria; Exposició del Santíssim, rosari, mes de les Animes, sermó pel reverend P. Miquel de Barcelona, director de l'Arxiconfraria, Reserva.

Festa patronal de l'Escolania.

Demà, diumenge, l'Escolania de Pompeia honorarà la seva Patrona Santa Cecília; cantarà, a les deu, un solemne Ofici, en el qual interpretarà la missa a dues veus iguals d'Haller. "Missa quarta". A l'ofertori, la melodia gregoriana "Cantilena a Santa Cecília".

LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DEU DE MONTSERRAT

Es prega als socis l'assistència a la missa de Comunió que, reglamentàriament, se celebrarà demà, diumenge, a les vuit, a l'església de Sant Just.

També interessa l'assistència a la Visita que, dedicada a la nostra Patrona, se celebra a Sant Just, tots els dissabtes, a dos quarts de vuit del vespre.

Es fa avinent que aquesta entitat no recapta altres quantitats que les almoines mensuals acostumades, i per tant, que no es deixin sorprendre per ninot que usi el seu nom, com sembla ha ocorregut en algun cas.

Al Santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda, el Tercer Ordre celebrarà demà, diumenge.

Al matí, a les vuit: Missa de Comunió amb plàtica pel reverend pare director.

Tarda, a les sis: Rosari, funció de reclament, excoicció de Nostrum, últim dia del Quinari, tricenari, sermó pel reverend pare Danil de Molins de Re, reserva, Salve i veneració de la reliquia.

La festa de Santa Cecília a l'Orfeó Català

CONFERENCIA D'EN JOAQUIM RENARD

El passat dimarts va tenir lloc una interessant sessió artística al Palau de la Música Catalana amb motiu de festejar l'Orfeó Català la diada de la Santa Patrona de la Música.

Nombrosos socis i cantaires de la nostra primera entitat musical emplenaven la sala d'actes del Palau.

El mestre Millet obrí l'acte llegint bellament i amb càlida emoció diversos fragments de la seva notable conferència sobre "Santa Cecília i la música", la qual havia estat llegida l'any passat amb èxit extraordinari, a l'Institut de Cultura de la Dona, i, com en aquella ocasió, produí en els oients la mateixa excel·lent impressió.

Seguidament, el vocal-conservador de l'Orfeó Català i notable artista

En Joaquim Renard, donà començament a la seva disertació, amb paraules àcides i acurades, fent l'elogi de la conferència del mestre Millet, valuosa document que tanta i enlluera l'espiritualitat i musicalitat de la Santa.

Entrant en matèria, féu una sucinta explicació de l'ascendència llegendària de la Verge Romana, projectant, tot seguit, belles vistes de la tomba de Cecília Metella a la Via Appia i de l'interior de les Catacumbes de Sant Calixte, on fou enterrat primitivament el cos de la Santa, fent curioses observacions i donant detalls sobre aquests llocs històrics.

Projectà, a continuació, les rudimentàries pintures murals de la Cripta, primer monument d'art a honor de la Santa, i seguidament, els famosos mosaics del segle VI a Sant Apol·linar Nou, de Ravenna, que assolien el cim de l'art i de la bellesa d'aquella època, fent ressaltar, a més, la gràcia del conjunt i la riquesa dels detalls referents a la Santa, que també es projectaren.

Parlà, després, amb gran domini del tema, de les invasions guerreres d'aquella època, que tot ho malmetrien i capgirarien; àdhuc el sagrat recinte de les Catacumbes de Sant Calixte; ço que féu perdre el rastre del lloc on fou enterrada la nostra Santa, lloc retrobat novament per la miraculosa visió que tingué el Papa Paschal I.

A seguit de la projecció d'un bell dibuix reconstruït aquesta visió i del ric mosaic de Sant Paschal del segle IX, el conferenciant fa observar com data d'aquell segle el primitiu monestir del nostre Monestir, dedicat a la Verge Cecília, i que avui encara es conserva en el lloc conegut de tohom.

A continuació el senyor Renard projectà i donà sengles detalls i interessants dades sobre les representacions de la Santa a Colònia, a la Catedral francesa d'Albi i en ciutats i viles d'Itàlia. Parlà de la taula de Cimabue i projectà, a seguit, diverses pintures dels segles XIII i XIV.

Per ressaltar la bellesa de la imatge de Santa Cecília en les dues obres famosíssimes del divi pintor Fra Angélic, una d'elles, la "Coronació de la Verge", que hi ha al Museu del Louvre; projectà igualment la cèlebre pintura al fresc de Santa Maria del Divino Amore, a Roma, en el lloc mateix on va néixer Santa Cecília.

Produïren viva emoció les dues projeccions de les escultures de Donatello, el gran artista florentí. El relleu, existent en el Museu de Florència, tot ell gràcia i esperit; i el bust, d'una vigoria extraordinària, que contrasta fortament amb l'antèrior.

Féu observar com fins aleshores en cap pintura ni representació de la Santa no s'havia fet cap al·lusió a la musicalitat de Santa Cecília i al seu patronatge sobre la música.

En el segle XV apareixen les primeres manifestacions de Santa Cecília amb instruments musicals que ja no havia de deixar mai més. En miniatures, llibres d'hores i corals polítics, que es projecten, s'hi veuen ja les imatges de la Santa sostenint el tradicional orgue, al·lusió a l'Antífona Cecilian "Cantantibus organis Cecília Domino decantabat".

Apareix també Santa Cecília amb diversos instruments musicals en la taula de Van Eyck del políptic d'Anvers; en la taula del sicilià Crescenzo, en les obres de Pinturicchio i en les de F. Francia i els seus deixebles, que es projecten seguidament.

L'art Cecilià — diu l'erudit conferenciant — es llança de ple a aquestes representacions musicals massa poètiques per a ésser defugides pels grans artistes, arribant, així, al gran art del segle XVI, que culmina amb les obres de Raphael Sanzio, geni del Renaixement.

Ens mostra a la pantalla, el senyor Renard, les grans obres de Raphael a la Magliana, a Roma, i al Museu de Bolonya, el famós quadre de Santa Cecília, patrona de la Música, fent ressaltar encara la bellesa d'aquestes obres mestres, amb la projecció de preciosos detalls de tals meravelles pictòriques.

Segueix explicant, enmig d'interessants projeccions, la influència de Raphael en la pintura del seu temps, en les obres del seu deixeble Juli Romano i en les pintures d'Espagne, Moretto de Brèscia, Caravaggio, Procaccini, Bonone, Guido Reni i molts d'altres del segle XVI.

A la fi d'aquest segle el cardenal Sfondrate troba i desenterra el cos de Santa Cecília. El virginal cos apareix solenialment dintre la inefable majestat del seu martiri. Està igual com vuit segles abans l'havia disposat el Papa Paschal en la seva arca de Xipre.

El jove escultor Maderno és l'encarregat de reproduir, en la seva famosa escultura jacent, l'actitud de la Santa, que no podent parlar, afirma amb els seus dits la seva infrangible i heroica fe.

Es projectà la bella escultura jacent, i a seguit, famoses obres del segle XVII, destacant la de Rubens, Poussin, Cavallino, Carlo Dolci, Murillo, Veronese i altres. No obstant, com la observem finalment el conferenciant, el tema és tractat ja amb inferioritat a les pures concepcions dels artistes del segle anterior.

Amb ràpida visió, i acompanyades de precises i eloqüents observacions, passen per la pantalla del conferenciant les pintures de Romanelli, que estigué al Capitoli en el lloc mateix on durant segles fou honorada Santa Cecília, avia de la Santa, per a demostrar així l'ajuntament de les dues Rome, prova a la vegada de l'eternitat de la capital romana; sin-

tures de Pierre Mignard, traduint l'època francesa d'adulació i llicència, de Dominique, plenes de sentiment, d'Andreu Pozzi les de Sebastia Cozza, del segle XVIII, de marcada decadència. Ens fa veure igualment, el senyor Renard, algunes composicions de Santa Cecília, totalment apoteosiques, en pintures, gravats i boixos d'aquest segle i de principi del XIX, en què resalta una franca davallada, la qual continua encara durant tot el segle, com pot veure's en algunes projeccions. Estudia les obres de David d'Angers i de Clodion, Flandrin i Bouteau, aquest darrer anecdòtic i conegut arreu per les seves innumerable reproduccions; Delacroix, Hoffmann, Sinkel, Dubue, Gauthier i altres. Es projecta també la pintura al·legòrica de Paul Baudry, de la Gran Opera de París, i dels moderns Figli i Kunz.

El senyor Renard fa observar, com a conclusió de la seva interessant conferència, que l'art religiós a través dels anys ha anat — salvant algunes excepcions — en franca davallada, fent-se difícil el triomf d'una estricta pintura religiosa que lligui les ànsies renovadores del moment

amb el que ha d'ésser essència pura d'aquest art.

La conferència, que fou escoltada amb gran interès, acabà amb una oportuna al·lusió en dir que si bé Catalunya no ha aportat a la iconografia de Santa Cecília obres de gran valor, ha creat en canvi, en el que a la música es refereix, aquesta meravellosa Institució musical que avui honora Santa Cecília i que és l'Orfeó Català; i al davant d'ella el seu il·lustre mestre Millet, del qual podríem dir, seguint a Santa Cecília en els seus precés al Senyor, que "el cor resta pur i la vida sens macula".

Una gran ovació acollí aquestes paraules i premia la notable tasca de l'erudit conferenciant, que per espai d'una hora féu passar davant del devot auditori un veritable històric de l'art a través de la imatge de Santa Cecília, tal com l'han interpretada els artistes de totes les èpoques.

A tots els assistents a aquest important acte els fou ofrenuda una artística reproducció de la Santa de Donatello, delicat obsequi del mateix senyor Renard.

Fou una festa d'art i cultura ben digna de l'entitat organitzadora i del prestigi del conferenciant.

DARRERA HORA

DE MADRID

ELS NOUS EDIFICIS MILITARS DE BARCELONA

Madrid, 25. — A primera hora de la tarda d'avui hem estat rebuts al seu domicili particular de la Cort pel capità general de Catalunya, general Barrera.

Eludit de la nostra conversa, per motius fàcils de comprendre, tot el que es pogués referir a recents esdeveniments o actituds de caràcter polític, el general Barrera ens ha parlat, en termes generals, de la vida actual barcelonina i ha exposat a aquest fi els seus punts de vista completament optimistes, ja que, segons ens ha dit, a Barcelona i a tot Catalunya hi ha una absoluta tranquil·litat i un manifest desig per part de tots de contribuir eficaçment al desenvolupament de les activitats econòmiques.

— El viatge que arriba a Barcelona aviat es dona compte que en aquesta capital es viu molt millor que a la majoria de les altres capitals europees.

Després hem sol·licitat del general Barrera algunes manifestacions sobre la tasca que ve realitzant la Junta encarregada de realitzar les obres d'enderrocament de les velles casernes i la construcció de les noves, junt amb la d'embelliment de la població.

Ha accedit gustós a la nostra demanda, i ens ha dit:

— Ara estem en una tasca pesada i silenciosa, però que era absolutament necessària per a voltar la nostra obra de totes les possibles garanties d'èxit. En refereixo a la qüestió dels solars.

A la Junta s'han rebut més de 80 proposicions de solars. El total d'edificis a construir és sol de 10, incloent-hi l'Hospital militar i la Clínica d'urgència.

Els treballs de selecció els realitza una comissió de tècnics que labora afanyosament durant 14 hores diàries i fa un acurat estudi, no sols en el paper, sinó també sobre el terreny, de les diverses proposicions de solars, tenint en compte, com és natural totes les característiques de preu, extensió, situació, etc., etc., i les necessitats peculiars de cada un dels edificis que s'hauran de construir.

Aquesta és una tasca que s'està portant acuradament i una cop feta la selecció em permetrà donar una nota explicativa a la Premsa de quins han estat les raons que ens han fet creure que han estat precisament els seleccionats, no els altres, els solars que millors condicions reuneixen per a les obres que ens han estat confiades.

Treballarem — ha dit el general, concretant el seu pensament — sota un pis de cristall, a fi que tothom es pugui donar compte que la nostra tasca s'inspira únicament i exclusivament en l'interès de la ciutat de Barcelona.

Quan la comissió de tècnics — ha continuat dient el general — hagi acabat la seva tasca, la qual cosa, segons m'ha comunicat el cap de l'oficina, serà d'aquí a uns quants dies, els expedients passaran a estudi de la Junta, la qual dictaminarà aviat quins són els solars que s'hauran d'adquirir.

Vull començar — ha afegit — les obres el més aviat possible i imprimir a la seva execució la màxima rapidesa. Aquesta és una empresa en la qual he posat tot el meu entusiasme la Junta, perquè està convenceda de la gran utilitat que haurà de portar a Barcelona.

Cal tenir en compte que, ultra l'enderroc de les velles casernes i la construcció de les noves, entrem al nostre pla les reformes a la Duana i altres importants obres, que fan que la Porta de la Pau, principal entrada de Barcelona, sigui digna pòrpic de la capital catalana.

Aquestes obres es faran simultàniament amb les d'embelliment que projecta l'Ajuntament, el qual ja ha acordat que pugui construir-se al carrer del Marqués del Duero cases sènies per a la qual cosa dificulta la mala construcció.

Li hem preguntat si creia que totes aquestes obres estarien acabades ja en la data de la inauguració de l'Exposició, a la qual cosa ha eludit donar-nos una contesta concreta, però ha expressat la seva confiança que es realitzaran el més aviat possible i que l'Exposició tindrà una entrada digna de la importància del certamen.

El general Barrera ha insistit en l'escrupolositat amb què es vénen realitzant els treballs i ha dit que si bé les obres que es van a realitzar signifiquen un gran esforç per part de l'Ajuntament, aquest serà també el més beneficiat, cosa per altra part justíssima, ja que l'Ajuntament és la veritable Casa del Poble.

El total de les obres que realitzarà la Junta puja a 60 milions de pessetes, i hi contribueix el Ministeri de la Guerra amb igual quantitat, o sigui, milió i mig a l'any durant 20 anys.

L'obra està en marxa i tinc la seguretat que tothom reconeix que la Junta, integrada per rellevants personalitats barcelonines, ha sabut despendre en benefici exclusiu de la ciutat la important quantitat que li ha estat confiada.

Sobre altres coses — ha acabat dient-nos el general Barrera — sols els que dir el que ja els he dit abans, i és que a Catalunya regna una tranquil·litat completa.

L'EMPRESONAMENT DEL REDACTOR EN CAP DE "LA LIBERTAT"

Madrid, 25. — En el ple que celebrará demà l'Assemblea nacional, Eduard Palacio Valdés, secretari de l'Associació de la Premsa de Madrid, farà una interpellació al ministre de la Guerra sobre la detenció i empresonament del periodista redactor en cap de "La Libertad", senyor Antoni de Lezama.

DESGRACIA A LAS PALMAS

Las Palmas, 25. — A les quatre de la tarda d'ahir ocorregué una horrible catàstrofe a Arrinaga.

Un magatzem d'empaquetament de tomàtocs s'enderrocà amb gran estrèpit, colgant a més de 40 obrers que allí treballaven.

Foren traslladats a l'Hospital de Toldo 18 ferits greus.

Entre les desfortes han estat trets sis morts, entre ells quatre homes i dues dones.

En una camioneta han sortit amb direcció a Las Palmas tres ferits greus, que han ingressat a l'Hospital de Sant Martí. En aquest establiment ingress

PALL MALL CINEMA

LITERATURA ES EL MAL

Acompañades d'una noble carta hem veu les quarilles de la cançoneta del senyor Sanxo Ferrerons sobre el cinema, llegida pel seu autor o diuendres passat a l'Ateneu Barcelonès amb motiu de la presentació de "La Montanya Sagrada". Ignorant, en escriure aquest article, si trobarem encara lloc suficient per a publicar-lo, del comentariem la seva teoria que enganya la literatura i el cinema, fent d'aquella quelcom d'indispensable en aquest. Ja ens perdonarà el senyor Sanxo Ferrerons si, no sols no som de la seva opinió, sinó que la nostra és absolutament oposada.

Instrument i la matèria encara que no ho semblin, enemics de les arts; la matèria és rebel i inadequada; l'instrument, imperfecte; com la traducció són ineficients, i el dia que poguéssim veure l'obra en la imatge de l'artista, la veritable, creació ens sentíem decebuts en contemplar la sortida de les seves. Sempre, en la imatge resta el millor, el més pur resta el millor, el més de la concepció; la mà que sap altra instrument no pot destil·lar la substància, alòide. Desgraciadament no descobert encara el llenç de la imaginació, i tota d'art no és sinó una creació imperfecta, traïdora en vegades.

De tots els instruments de creació el més pobre és, potser, la paraula. Què és la paraula? Un signe representatiu; un ple d'un contingut, d'un objecte; un got que en cada got té la seva forma diferent, però un got elàstic; un objecte compressible, manejable, es buida fàcilment. Probat ho heu provat; agafem la paraula, la més corrent, la més significativa, i coem de masegar-la; proper-la en veu baixa un mur de vegades, i quan heu arribat a cinquanta ja obareu buda, sense sentir, i una pellofa ridícula. I és la paraula és convencional; és artificial i variable; és de contingut cada cinquanta anys, cada vint-i-cinc anys. La paraula és vent, és la variabilitat de la paraula, i creureu possibles les polèmiques, tantes barbes ridícoles? Com en els d'un apotecari, cada un té el seu lèxic continguts diferents. Jo coneixia un farmacèutic que en el pot de la cistella guardava el tabac. Un amic, que havia intentat fer de les pompes funeràries en aquell temps, havia de les hores de guarda a la seva petita tineria. Guardava el resposat dins un got, i era, en canvi, l'home més antropòleg que heu.

Base de paraules se n'ha aquesta cosa que hom anomena literatura, simple traducció de la realitat, i els italians tenen qualificats els seus, una mica severa, per cert. Parlem ací de les altres, la dificultat estriba sembla el domini de la matèria,

en la traducció del pensament, per cert. El dia que l'artista podrà operar amb la realitat per matèria, el dia que es pugui emprar l'acció directa en art, molts problemes, moltes polèmiques s'hauran resolt, i l'artista serà realment un creador; ara no és més que una mena de pastisser més o menys sublim.

I si el cinema, que és la més petita quantitat d'acció directa que podem usar, encara que a través d'una tècnica complicadíssima d'il·lusions—la realitat és la màxima il·lusió—ens dona un camí inoert, estret, és veritat, però l'únic que és intraduble, perquè és part de la realitat real que té el mateix significat en tots els pobles d'una mateixa civilització, i per què l'hem de lligar amb cadenes a la paraula, tancant-li el camí de la perfecció i fins fent del que hauria d'ésser un estímulo de les intel·ligències en els passatges difícils de comprendre, un instrument de peresa intel·lectual? La paraula, abans de traduir-se en pensament, sona, orida desagradablement, o agra-dablement, sempre, tant li fa, a les orelles de l'esperit per silenciósament que sigui llegida. Només l'acció directa en ésser silenciós, és pensament immediat. I si el cinema és destinat a pintar la realitat (real o imaginativa, que són realitats totes dues) amb fets i imatges, i per què posar-li davant una traducció que detona i destorba? ¿Us agrada que el cicerone us expliqui el significat de les catarates del Niàgara i us digui que si les senyores callessin se sentiria el soroll de la caiguda? El cicerone i les senyores són la literatura en el cinema. La literatura en forma de subtítols, destorba en el cinema. Aquestes lletres, que quant més art o pretensió revelen en l'autor més destorben, no haurien d'ésser sinó breus indicacions per a comprendre fets no prou explicats per l'acció. El cinema, si és un mitjà d'expressió, ha de cercar la força en ell mateix, i moltes vegades l'ha trobada, sinó que el subtítol ho amaga. En el cinema, la paraula escrita, i sobretot la literària, és com en pintura el simultaneisme. Prou té maneres d'expressar-se un pintor perquè hagi de recórrer al recurs d'enganxar una arengada real dument una natura morta!

A. F.

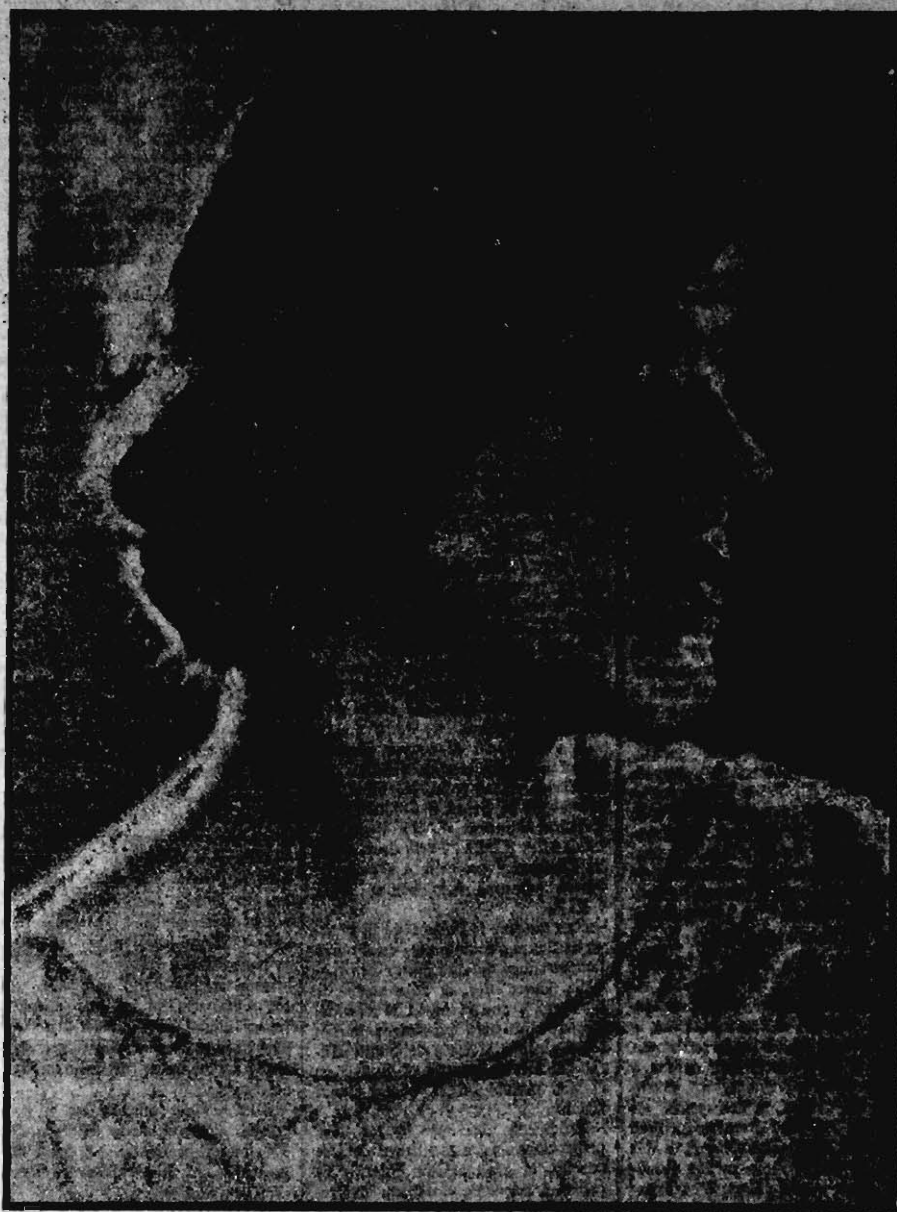
ESTRENES

"Los cadetes del zar"

PELLICULA WARNER BROS. DE LA CASA VERDAGUER

El per què una pel·lícula—comèdia dramàtica—titulada "originalment" "La meua esposa oficial", com l'obra de la qual és adaptació cinematogràfica, s'ha projectat a casa nostra amb el títol d'òpera "Los cadetes del zar", és un misteri que no sabriem esbrinar, però que ja ens hi tenen acostumats les cases importadores des de molt de temps, de la mateixa manera que, a base de retallets i transposicions, a canviar el final de les pel·lícules. La que aquesta setmana s'ha estrenat al Kursaal i Catalunya és una bona pel·lícula, interessant i moguda, sense que els convencionalismes en treguin l'interès, que manté viva l'actuació dels artistes Irène Rich, que és de les artistes d'expressió.

(Passa a la pàgina 10)

Barbara Kent, protagonista de "El dimoni i la carn", on treballa amb John Gilbert, que li perdona els petits pecats perquè la cosa acabi bé. Ara treballa a la pel·lícula "El solteret"

No tota la propaganda consisteix a publicar les coses. També n'hi ha que és millor amagar-les

La propaganda cinematogràfica ens inunda continuament de notícies de la vida privada dels artistes i de la manera com han estat filmats els assumptes; però si ens diu tantes coses d'uns i altres, ens en diu totes les coses? Ah, no; n'hi han certes que es guarden en secret, mentre no són descobertes; després sí; després es diuen, s'expliquen d'una manera o altra i cal fer mil esforços per convertir el que tant es temia que fos propaganda desfavorable.

I no és pas que es tracti d'escaudols i altres detalls sorollosos de la vida; aquests van a parar ràpidament a la premsa per les mil esquerdes que tenen els fets públics, que fan impossible el secret. Es tracta de coses que, per una raó o una altra es creu millor que el públic no sàpiga, la major part de les vegades els productors desitgen conservar una il·lusió en el públic—il·lusió que de vegades no és el públic qui l'ha creada—, sobre determinats actors o pel·lícules, o bé un artista que per raons que li

són pròpies vol guardar de la publicació alguns aspectes de la seva vida fora de la pantalla. Si guai el cas que sigui, aquests secrets porten l'etiqueta "prohibida la publicació".

Naturalment que tant la publicació com el secret són fets purament i simplement per propaganda; ara, que si reservar o publicar les notícies és o no beneficiós per a l'artista, és qüestió dels resultats ulteriors.

Un cas a recordar, per exemple, en els principis de la publicitat cinematogràfica, és el de Francis X. Bushman, que es nega a què fos dit que era casat i carregat de mainada. El galant jove creia que la publicació d'aquestes horribles coses li traïria el partit que tenia entre les seves joves admiradores. El temps demostrà que la seva por era sense fonament i que el retard en parlar-ne el perjudicà perquè destruí una llegenda ja feta.

Un altre cas semblant fou el de Glòria Swanson, qui es nega a què la seva filla fos fotografada per al públic. El públic

sospita tot seguit coses estranyes i quan Glòria es nega rodona-ment a lliurar al públic la seva filla, els rumors més estranys circularen. Glòria els sentí, però no en feu cas i feu bé; una altra hauria corregut a casa del fotògraf més pròxim i s'hauria fet fer una sèrie d'actituds maternals; ella no; defensà la seva vida privada i la seva filla, i així li conquistà més respecte. "No vull—deia Glòria—que la meua filla aparegui als ulls del món mentre no sigui prou gran per a decidir per ella mateixa si vol o no ésser explotada en els diaris. Vull que es doni compte que té individualitat pròpia i no merament la d'ésser la filla d'una artista coneguda. La seva vida és cosa d'ella i no vull que li donin forma els altres abans que per ella mateixa tingui ella ocasió de saber el que en vol fer."

La sinceritat dels seus motius guanyaren el públic i el convenien que la filla de Glòria no era per la publicació, de la ma-

La Moda en Blanc i Negre

La qüestió del maquillatge :: Consells de Dolors Costello :: Cal ajudar la naturalesa pròpia; no falsificar-se'n una

Maquillar-se no és, com moltes es pensen, enganyar; és, simplement, presentar les coses, si no tal com són, almenys tal com haurien d'ésser en el cas millor "i més natural", sense falsejar la pròpia naturalesa. És a dir, presentar-nos als ulls de la gent amb l'aspecte més aproximant al que ens veurien els ulls d'un enamorat. Si sou bruna, el vostre enamorat no us veurà pas rossa. Aquest és el punt més important d'un maquillatge ben entès, perquè els ulls d'un enamorat no menteixen pas; atenen en uns casos, emfatitzen en d'altres; però, s'entén, per al maquillatge ben entès de dona enamorada; ara, per l'altre, més val que no ens en ocupem. És possible que uns cabells blaus o verds afavoreixin molt; però nosaltres no som ací per a parlar d'indústria. El que hi ha, però, és que no solem fixar-nos massa ni prou en aquesta qüestió del maquillatge. ¿Ens hem de posar color? Doncs vingua color. Aquest ha d'ésser sempre una variant del vermell; però en això no ens hi fixem pas; no analitzem. I si pel que fa a la felicitat l'anàlisi és fútil; pel que fa al maquillatge, és imprescindible.

Dolors Costello, actriu, filla d'actor, ens parla avui d'aquesta qüestió:

"El secret del maquillatge—diu—és usar-lo amb mesura i amb tan bon seny que sembli color natural. Quan algun conegut se sorprengui de veure com us poseu color, sabreu que useu el matís just i en la quantitat justa, perquè és evident que sembla natural el color que us poseu. Hi ha tantes dones que cometem l'error de comprar polvors foscos perquè els agraden els polvors de color fosc, o bé coloret viu, perquè creuen que ha d'ésser brillant! I aquesta és la raó per la qual el maquillatge es veu tan freqüentment artificial. Una bruna hauria d'escollir primerament els matisos que convenguen a la seva complexió. N'hi ha algunes, molt rosses de cabell, i en aquest cas haurien d'usar un to clar de polvora i un coloret i llapis vermells vius. Molt sovint una bruna compra uns polvors obscurs i coloret fosc perquè és bruna i no perquè el to de la pell sigui fosc. Una rossa pot usar generalment un to viu de coloret per car i llavis, i polvors color carn, encara que hi ha rosses que necessiten tons lleugerament més obscurs. Per trobar el to just d'aquests cosmètics és essencial d'estudiar la vostra complexió, de la mateixa manera que és necessari estudiar-vos el tipus per trobar l'estil de vestit que us convé. Proveu el maquillatge en la solitud de la vostra cambra, i no us aventureu fora, men-

Un elegant vestit de tricot és el que llueix Dorothy Mackall. És en dues peces i el cos va guarnit amb unes bandes de colors que contrasten amb el fons a les mànigues i a la vora inferior del gorsei, l'escot del qual és ben pràctic per a posar i treure.

tre no haureu descobert el to més natural per la vostra pell."

Aquests són els consells de Dolors Costello; però sembla que siguin ben inútils, no perquè tothom ja els segueixi, sinó tot el contrari. Sembla que hi hagi entre nosaltres la prau d'aparèixer artificial, fabricada de cap a peus, retocada, fora de la pròpia classe, i fins de la naturalesa, un producte fabricat, millor dit, falsificat.

HOPE SINCLAIR

teixa manera que no ho era la cara de Lon Chaney.

Glòria lluitava per una vida privada personal; Chaney per una vida privada professional. Volia mantenir una il·lusió respecte d'ell i per aquesta raó no volia que es publicuessin retrats d'ell fora de les seves caracteritzacions. Volia ésser conegut com "El geperut de Notre Dame", "L'aranya", "L'ocell negre" i "El monstre". Durant anys es nega a posar per a un retrat d'ell mateix de por que fos publicat sense el seu permís. Darrerament, amb tot, ha quasi abandonat aquesta vigilància i s'han publicat en diaris i "magazines" unes quantes fotografies d'ell tal com ell és. Però a Lon Chaney no li agrada pas molt tot això.

"Vull ésser conegut—diu—pel tr-ball que faig a la pantalla, no per les meves aficions i repulsió personals o pel que menjo per esmorzar. Tant me fa que el públic no senti parlar del real Lon Chaney mentre s'interessa per l'actor."

Louis B. Mayer tingué la mateixa idea de protegir l'estat dels actors quan cridà al seu despatx Joan Crawford, un assolit matí de Califòrnia, per una petita conversa sobre les activitats de la bella artista en la dansa, i particularment sobre el nombre de fotografies que s'havien publicat sobre els seus talents de ballarina. Mayer començà la conversa tocant els elogis que mereixia la senyoreta Crawford ballant. També parlà dels

HISTORIETA AMERICANA

per Passarell

1.—L'Intèrpid Cavalier marxava a la con-Terra Santa, encompanyat d'un cavall, quan, en vore, es va trobar amb un cavall de guerra.

2.—Agradablement sorprès, l'Intèrpid Cavalier descobrí el cavall i va descobrir una altra cosa, en veure'l, es va trobar amb un cavall de guerra.

3.—La vida transcorreia tranquil·la i feliç per a l'Intèrpid Cavalier, entre les delícies de l'amor i els atractius de la vida. Però mal no hi ha felicitat completa en aquest món. Cat.

4.—La gentil Shrena es començà d'aprimar i de posar-se trista. Què tenia la Shrena? Ha especificat que pren no li guaria pas el seu mal humor.

5.—L'Intèrpid Cavalier es trencava el cap volent endevinar la pena secreta que feia passar la seva amada, tan fresca abans, fins que un dia li preguntà així: —Què tens, amor meu? Conta'm les teves penes! I ella va respondre sospirant: —No que, al llarg de tot, no se t'ha pas de ballar el cavall, i plorant.

ELEGANTS SALONS

Pathé Cinema - Pathé Palace - Reina Victòria i Saló Miria

AVUI, dissabte, dia 26 de novembre

ESTRENA

de la grandiosa superproducció de la marca UFA

LA MUNTANYA SAGRADA

El prodigi més gran de la tècnica cinematogràfica, que ha aconseguit reunir en aquest film les més sublimes belleses naturals, com a marc d'un argument emotiu i interessant.

A pesar de la grandiositat d'aquesta producció es projectarà sense augment de preus

Calefacció a tots els locals

gravats on ella apareix ballant el "black-bottom" i el "charleston", i rebent trofeus de dansa i altres testimonis d'admiració als seus peus. Després li preguntà si volia ésser coneguda com a ballarina o com a actriu. Aleshores li féu notar que, tenia un interessant futur com a actriu dramàtica, però que se l'espallava amb una publicitat frívola. Una mica d'aquesta publicitat—li digué—estava bé; massa, seria perjudicial. Acabà dient-li que des d'aleshores volia tenir menys notícies de "jazz" sobre ella i que d'això en parlaria al departament de publicitat. I és per això que d'ara fa un temps no surten ja fotografies de Joan Crawford amb la cama enlaire; si n'hi ha no són per a ésser publicades.

Una companyia d'assegurances cregué bo de deturar les nombroses històries i fotografies sobre les joies de la senyora de Tom Mix. La riquíssima muller del cowboy té, probablement, la col·lecció de perles precioses més costosa de tota la colònia cinematogràfica. Les seves joies són tan magnífiques que un magazine popular les feu fotografiar fa alguns anys per tal de sorprendre els lectors.

La idea estava, potser, prou bé, i els lectors s'haurien probablement sorpresos de tanta magnificència, o millor, potser no s'haurien sorpresos en pensar que es tractava de la muller d'un cowboy que va vestit de seda i no es treu els guants de Sueda ni per dormir; però la Companyia d'assegurances trobà que el risc era massa gros. Desgraciadament, digné la companyia, el món és ple de lladres. Així és que, encara que és impossible de privar que el públic citi les joies de la senyora Mix, la publicitat a base d'elles ha estat eliminada.

Els secrets dels trucs fotogràfics són guardats estrictament i els estudis han prestat repetida-

ment, als repòrters que no els revelin al públic. Douglas Fairbanks estava particularment dominat per aquesta idea durant la producció de les escenes fantàstiques de "El lladre de Bagdad", i encara que no podia impedir la descripció de certs tecnicismes per la premsa, feu tot el que pogué per a evitar la revelació dels secrets de la catifa màgica, el cavall volador i una colla d'altres trucs.

La Paramount guarda tan secretament cert truc de la pel·lícula "Ales", que tot aquell que es trobà barrejat en la producció de l'escena hagué de jurar guardar el secret. Es tracta d'un avió que cau, i l'espectador, que és suposat ésser la cambra foto-

la reputació de refer tantes pel·lícules com fa. Algunes vegades es va fins posar un altre director per a refer les escenes o afegir-n'hi de noves. Això, naturalment, influeix en el director original de la pel·lícula.

Quan Ernst Lubitsch completà "Old Heidelberg" (Joventut de príncep), per la M. G. M., anà a Alemanya a prendre alguns exteriors. Durant la seva absència, els directius decidiren a afegir algunes escenes al film i fou eridat John Stahl per a dirigir-les. No hi havia cap raó particular per a no esmentar aquest fet; però no com tampoc trobaren cap raó per citar-lo, no el citaren. Ningú n'hauria sabut res si un repòrters no hagués sorprès Stahl dirigint aquelles escenes i publicat allò que no era per a ésser publicat.

Naturalment que, quan es decideix que una cosa no és per a publicar-la, és simplement per conservar una il·lusió al públic; no per enganyar-lo. Però què és la publicitat de tota mena sinó el sistema de fer néixer o de conservar les il·lusions?

gràfica, sembla que també caigui amb l'avió al mateix temps, i dona un primer terme de Richard Arlen, que és el pilot. La qüestió és on es trobarien l'aparell cinematogràfic i l'operador; però ningú no ho revelarà.

El secret dels afers és igualment estrictament guardat. Així, encara que tothom sap que Harold Lloyd treballa per la Paramount en l'adaptació de les comèdies d'Edward Everett Horton, i això sigui tan conegut com la darrera mostra del temperament de Greta Garbo, el departament de publicitat d'Harold ho nega rotundament.

La Metro Goldwyn no vol que se sàpiga que refà moltes escenes de les pel·lícules. Aquesta casa té

PUBLICACIONS REBUDES

"Arte y cinematografía." — La popular revista de J. Freixes, esplèndida de presentació i de contingut, amb una interessantíssima propaganda dels films en curs.

"La Novela Semanal Cinematográfica", que publica "El médico a pios".

"Los grandes films", amb "El médico rural", amb Rudolf Schillkraut.

"La Novela Metro Goldwyn", amb "La danzarina rusa".

"La Novela Paramount", amb "La comedia social".

"Cine Universal". — El número 6 d'aquesta publicació de la casa Universal, editada a Barcelona pel senyor Antoni Torres. Naturalment, és una revista de propaganda, però en ella s'hi troben interessants suggestions.

Senyorall... feu aquesta prova

POSEU-VOS A UNA MÀ VELOUTY DE DIXON.

A l'altra poseu-vos el producte més reputat per a la bellesa de les mans, braços i escot. Espereu un minut; després compareu.

La bellesa de la primera us aparèixerà tan meravellosa al costat de la segona, que ja no podrà prescindir del VELOUTY DE DIXON.

Es ven en tres tons: Blanc, Rosat i Natural.

De venda a totes les perfumeries en tubs d'4, 6 i 8 pessetes. Es trameta a reemborsament demanant-lo al Concessionari.

A. PUM, València, 205, BARCELONA

La conferència de Sanxo Ferrerons a l'Ateneu

La manca d'espai i la llargada del treball literari del conferenciant, llegit divendres de la setmana passada a l'Ateneu Barcelonès, ens impedeix de publicar-lo íntegrament. Publicarem, però, el tros final — una meitat aproximada — que ha de servir perquè els nostres lectors puguin comprendre bé la nostra manera de pensar expressada en l'article inicial. Abans la conferència parla de "La idea nova" i "Es un art el cinema?", que l'autor presenta amb el mateix estil crepitant i ple d'imatges. Segueix la conferència i diu:

"LA PARAULA I EL SILENCI

Són, la paraula i el silenci, les dues grans eloqüències de què l'home disposa. Elles emplen tots els moments de la seva vida. D'elles es val per expressar les seves passions i els seus sentiments. S'ha dit i repetit amb tanta insistència, que la paraula és la llum divina tramesa a l'home. No s'ha repetit tant, però, que el silenci n'és l'ombra d'aquesta llum i s'ha oblidat ben sovint que no hi ha llum sense ombra.

Jo he trobat sempre major densitat expressiva en el silenci que en la paraula. La paraula, és incisiva, feridora; el silenci és aclaparant, anorredor, i d'un enorme contingut dialèctic, obligadament exempt de tot sofisma. La paraula és sembla; el silenci, és. Són els grans silencis col·lectius, els que engendren les més fortes rebel·dies. La paraula és expansió; el silenci, replegament i acumulació per a l'escomesa. Es quan els pobles o els homes es veuen forçats a travessar els impressionants paisatges polars del silenci, que comencen a trobar la seva ànima. Es quan calla, que l'home s'enforteix.

La paraula, és la llengua de foc que tot ho arboria, és l'horrorata que deserta els cors, és l'arteria viva que fa estremir les multituds, però neix i mor en ella mateixa, com un foc follet, com la papallona en embriagar-se en un nimbe de llum. Podríem dir que mor de la pròpia emoció d'haver nascut. Per a perpetuar-la, cal escriure-la. I jo vos diré, senyors, que la paraula escrita, és el cinema, és el blanc i el negre, és la pantalla on s'hi projecta i es fa perdurable el do diví.

I cal preguntar: ens atrevirem a afirmar per això, per aquesta manca de do de perpetuïtat, la inefficàcia de la paraula? No. Com tampoc podem negar el gran valor de persuasió del silenci per la seva manca inicial de sonoritat.

Els amplex silencis, han tingut en l'història i en la vida dels homes, tanta transcendència com les mateixes afirmacions verbals. Fou després d'una rebeldia silenciosa de trenta anys, que la força es commogué i arrencà a Prometeu del seu suplici. Fou el silenci que proseguí al "pur si move" més que la mateixa afirmació, que ensorrà els preceptes de l'Escriptura. Fou el mutisme acusador que es derivà del "Pega però escolta", que aturà la mà impetosa del tirà. És el silenci d'una llàgrima escorrent-se cara avall que commou a l'home, més que les lamentacions sensibleres. Són les senzeilles, les emotives paraules "No'm digueu res", "No em pregunteu res", que acusen la profunditat d'un gran dolor físic. I és el puny fermat i el rostre dur de l'home que calla, que fa emmudir al fals acusador.

Darrera de l'oració fervorosa, càlida, plena de tremolors, i vibràtil d'angúnie, s'alça la mirada suplicant, i es ella qui travessa amb la seva unió muda, les nuvolades de les regions més altes. És l'esperit del silenci el que empeny l'oració, no els llavis que n'han fet paraula. És la fe interna, la fe que no es veu, perquè és invisible, la fe que no es diu, perquè és indecible, la que ungeix als grans místics d'un sentit immaterial que els aparta dels demés homes.

De la paraula, del diàleg, en neix l'idea, però l'obra feta, la tasca entel·lida i ben deixada, surt del silenci. I cal no oblidar, senyors, que és del gresol silenci de l'Intel·lecte d'on brolla la divina llum de la pantalla.

I aquesta és la gran força de la pantalla, haver plasmat l'eloqüència del silenci. I és per això que ho avassalla tot i va fent cada dia nous adeptes en el seu apostolat. I si avui les seves manifestacions són barboteigs incoherents engarlandats d'infantilleses, a

Capitol-Cinema

Coliseum

El propiament dijous, primer de desembre

ESTRENA

...y le amo qñ... por que en sus labios, en sus ojos, en sus brazos he bebido el licor que enloquece

LA MASCARA D'OR

per NITA NALDI i IGO SYM

assumpte de una bellesa enlluernadora

EXCLUSIVA VICTORIA FILMS

Per a Catalunya, Aragó i Balears

FILMS PIÑOT - València número 228 - BARCELONA

quins camins de llum no ha de portar-nos el dia que arriba a la seva plenitud, al seu istiu fruitós i ubèrrim de realitats ja ben madures?

I si tament això és així, si és cert que aquesta virginal donzella se'n ofereix darrera els transparents de l'infantesa, amb el front lluminat de serenitats i amb la mirada fita en uns horitzons que des d'altres indrets no es poden veure, com podem negar-li un seient al costat de les muses? Com podem llevar-li la túnica de l'art d'una estrebada? Amb quin dret i amb quina raó podem repudiar-la, llençar-la a empentes a l'abigarrament de la plebs, si també han passat els seus dies inicials, plens d'incoherències, les demés muses? No. Obrar així seria impietós i pervers i l'impietat i la dolenteria, en arribar al temple dels somnis i les quimeres, que és la casa pairal de l'art, s'han de quedar fora la porta.

L'ACTE D'AVUI

Abans de donar per closa la meua

tasca, he de dedicar unes paraules a l'acte d'avui. Poques, poquíssimes, perquè és ferma decisió nostra freure tot el regust de reclam comercial a n'aquesta festa d'estricta cultura cinematogràfica.

Se vos projectarà una pel·lícula veritablement excepcional. En el sentit de presentació? En el sentit de revelacions tècniques de laboratori? No. En un sentit més noble, més esperançador: en el sentit poètic i literari. Hi havia fins avui la convicció de què la literatura i la pantalla segueixen camins oposats. Les meves campanyes periodístiques, han tendit sempre a defensar la tesi de que el cinema i la literatura, ja poètica, ja descriptiva, ja psicològica, segueixen camins paral·lels, que no és pas el mateix que camins oposats.

La literatura i la pantalla es completen, es necessiten. Com es necessiten el dia i la nit, encara que mai es trobin en la seva ruta.

En parlar de literatura i pantalla, no volem pas enfundir gaire en el tema, propici a dilatadíssimes digressions. No volem pas parlar dels esforços que en els centres productors s'estan realitzant per a lograr la realització del cinema per el cinema. És a dir: de prescindir en les cintes de tota literatura, no ja descriptiva, sino fins argumental. És aquesta una quimera que molts seguim pas a pas, amb l'illusió de saborejar-ne els assaigs, les anècdotes, però amb la dolorosa convicció de que mai serà una realitat espectacular. Comença tan enllà, la literatura! Si una gota d'aigua, en caure graciosament damunt d'un llac ja és literatura, com podrà prescindir mai la pantalla tot plasticitat, dels elements literaris del contrast, si sense ell no pot existir? I contrast és literatura. No parlem doncs d'això, que és massa llarg. Diguem, remarcuem, que la cinta que avui se vos projectarà és tan fonamental literari, que per ella sola s'orienta ja una escola. L'argument, com en les grans obres descriptives, és un simple motiu per a donar vida a les marines i als boscatges que són el cos i són l'ànima veritable que l'informa. I aquest és el nou camí que jo he volgut destacar amb aquesta festa de cultura cinematogràfica que si subjectivament no té cap importància, esbargint la mirada i entrant en els plans més amolls de l'objectivitat, és d'una transcendència inusitada.

"La Muntanya Sagrada", senyora, no és una cinta. És un poema magnífic d'amor i de veneració vers la mare Natura. El dolorós l'ingrat, materialisme de la tècnica, queda ofegat per el cant sublim del poeta. És una nova visió de l'art cinematogràfic i calla que els que ens preocupem d'aquestes coses, ens decidísim a fer volcar una xic les campanyes de l'ànima, per a lograr que els distrets s'adonessin de l'esforç realitzat i del gloriós camí que s'inicia. És per això que era necessària una tribuna de la ponderació d'aquesta, per a poder donar el crit neutral i absolutament desmaterialitzat que la "Muntanya Sagrada" exigeix. És per això, senyors que l'Ateneu, en obrir els seus braços generosos al cinema, no ha fet més que respondre a

TIVOLI

DILLUNS, DIA 28, ESTRENA

L'ESPARVER DE LES MARS

Cançó de gesta dels pirates del segle XVI

MILTON SILLS
Enid Bennett
Wallace Beery
Lloyd Hughes

Serà l'èxit més gros de l'any

La que omplirà les taquilles...

...Perquè és la més encertada pintura de l'edat que TOTS RECORDEM amb emoció.

...Perquè no hi ha ningú que no hagi viscut les seves escenes, i per això en veure-les, ens veiem retratats nosaltres mateixos.

...Perquè, com totes les grans obres que estan basades en la vida, té una dolça emoció sentimental que fa riure i plorar ensems.

...Perquè el seu exemplar argument edifica els nens, recorda llurs millors anys als pares, glorifica els mestres i constitueix un himne a la infantesa.

Pròxima estrena als salons

Pathé Cinema-Pathé Palace-Reina Victòria i Miria

Exclusives F. TRIAN

Pathé-Baby

El Cinema a casa vostra

per a pel·lícules de 10, 20 i 100 metres

De venda als Grans Magatzems, establiments de Fotografia i similars :: Us facilitarà Catàlegs gratis la casa PATHÉ-BABY, S. A. E.

8, RAMBLA DE CATALUNYA, 8-BARCELONA

La seva tradició: la tradició de no abandonar davant de l'idea nova.

LAURA BRUNET

Com veuen els nostres lectors, el senyor Sanja Ferrerona — en capta de bon lloc el pseudònim de Laura Brunet a un home d'estil i lèxic tan ferrenys — professa idees absolutament literàries i absolutament oposades a les nostres, però raonades. Ens plaurem veure en la crítica cinematogràfica al·lògic amb idees pròpies; almenys podrem respirar a gust i fer gimnàstica.

A. F.

Consideracions més o menys fonamentades, a propòsit d'una pel·lícula d'actualitat

Suposem que des que els mitjans de producció i de comunicació van permetre que les produccions literàries travessessin les fronteres, ja es va presentar el problema de si era o no lícit el posar un fre a la crítica i a l'humorisme principalment, quan es ficava a treure els drapats al sol a les altres races o nacions i podia ferir, per tant, les corresponents susceptibilitats, racials o nacionals.

En els temps que correm, el cinema, que en poc temps s'ha fet l'amo de la curiositat mundial fent valer el seu mitjà, que li permet prescindir de les diferències lingüístiques, ha agafat un quip-lo aquest problema.

I així ens hem trobat ben sovint amb sancions i reclamacions per escenes o arguments que hom ha considerat atemptatoris al prestigi d'una nació determinada.

Nosaltres trobem que aquestes llibertats de l'humorisme cinematogràfic més aviat han de tolerar-se, en primer lloc, perquè no creiem pas que avanssim a les ganes de fer riure, un fi políticament (exceptant, és clar, les produccions patriòtiques-sentimentals de la post-guerra) i els manca, a més, la transcendència necessària per a fer mal a ningú; i, en segon lloc, perquè es donar massa importància a una qüestió en la qual gairebé tothom ha sabut situar-se i sap de sobres fins a quin punt se'n pot fer cabal.

Un espectador que tingui, no ja una regular cultura sinó tan sols una espurna de sentit comú o un vernís, tan superficial com es vulgui, d'aquell "món" que amb la sola paraula expressa tantes coses, no és de suposar que el faci beure a gallet les exageracions de les produccions cinematogràfiques estrangeres, i, per tant, estarà ben convençut que hi ha molta anglès als quals no agrada l'alcohol, ni fumen amb pipa, que la majoria d'espanyols no han tocat en la seva vida altra navalla que la d'aixafar, que no tots els ianquis mengen amb els dits i que hi ha un tant per cent respectable de marits francesos que tenen una muller més fidel que el gos de Sant Roc i que no té altra preocupació que la de fer-los passar una vida sense entrebancs ni mals de cap.

Però la facèlia té el perfecte dret de prescindir del sentit comú i de tota mena de miraments, sigui de la classe que es vulgui, i, fidel al seu lema de què en aquest món en broma es pot dir tot, deixa de banda aquestes consideracions i tira al dret, sense preocupar-se poc ni gaire que hi pugui haver qui tingui la pell tan fina que li cògiu una brometa d'escassa transcendència recolzada en equívocs acceptats i reconeguts de molts anys ençà.

El mal està en què com que els nord-americans gaudeixen d'una superioritat ostensible en el mercat cinematogràfic mundial, es poden permetre el luxe de prendre el pel als components de totes les nacionalitats hagudes i per haver i no girar-se contra des seves coses, que fan riure, més que lleugerament i sense escarbotar gens ni mica, i encara molt de tant en tant. Això és el més de dolendre.

Després de la darrera pel·lícula d'Harold Lloyd que hem vist un diaquests dies, dubtem que cap costum o institució nacional pugui resultar tan castigada en cap producció cinematogràfica, com ho són en aquesta la teatralitat i l'efectisme amb què adorne les seves batutes interiors, gairebé contínues, els mexicans.

vagin fent-se d'aquesta pel·lícula, tindran la virtut d'aplicar molts coneixements de sistemes nerviosos i calmar un bon nombre d'ànims excitats, perquè tothom es convençerà que, al costat d'aquesta rebentada, tot el que s'hagi parodiat fins ara de les altres nacions, queda descolorit i poca cosa. Ja ningú tindrà dret a queixar-se, car sempre hi haurà un pitjor: els mexicans.

Nosaltres no sabem si aquesta pel·lícula s'ha projectat en l'antic regne dels arques, però ens temem molt que no. En aquell país, els naturals deuen estar joiosos de quècom tan genuí com les seves batutes interiors. Tant entre els actuals partidaris del difunt general Gómez o de l'Obrerón, com en els addictes al Panxo Villa, d'altres temps, deu existir ben encosa la foma de l'amor propi i no haurien de tolerar una burla tan punyent en el que per a ells és venerat. Es com si al parell de voluntaris que queden de la guerra de l'Àfrica, i que encara surten amb calçotets i barretina en alguna que altra manifestació, els fessin veure el general Prim fent els gegants a la pantalla. Aquella bona gent botaria de la cadira.

Però, en canvi, aquests mateixos mexicans es faran un panxo de riure el dia que els ensenyin un senyor francès que fa de modesta, amb la correspondent caiguda d'ulls ben pronunciada, o un "torero" que es deixa caure sobre les banyes de la fera perquè la ballarina no s'ha dignat mirar-se'l en fer el "pasillo". I aquesta és la principal excusa de les exageracions humorístiques de què venim parlant: avui per a tu i demà per a mi.

Quedem, doncs, en què la nova producció del popular Harold ha carregat els peus als mexicans i ha fet dels delictes del bon barceloní, content i satisfet de poder riure a l'esquena dels actuals descendents d'En Moctezuma.

I, totser, fins i tot, contribuirà a fer córrer l'aneddoteta, poc escampada encara, segons la qual una vegada que un mexicà cantava a un antic company de col·legi, recentment trobat després d'una llarga absència, la sort que havia tingut en la professió de les armes, ja que només tenia quaranta anys i ja en portava dotze de general; i va sofrir una decepció majúscula en veure que aquest se'l mirava amb uns ulls com uns taronges i li deia amb un to entre admirat i despreciable:

"Dose años de general, mi viejo. E como no habeis adquirido un cañonito e andais por vuestra cuenta, compare."

F. X. REGAS

ESTRENES

(Continuació)

sió més dramàtica amb la fisonomia en repòs, i Conway Tearle, encara que aquest resultat amb una mica massesa anys per al paper d'esbojorant que fa i per la seva situació en la guàrdia imperial. Cal remarcar l'actuació d'un notablemista actor, el nom del qual no recordem ara, però que feu el formidable paper del boig en "Una aventura en el Metro".

"Venga alegría"

PELLICULA D'HAROLD LLOYD

Un altre títol canviat que, volent ésser irònic, resulta sense sentit. El títol inicial "Why worry" ("Per què amoïnar-se?") ho diu tot. Equívoc d'unes situacions terribles en una revolució, Harold conserva el seu aire absent i acaba amb ella. No hi ha cap moment en què "Venga alegría" tingui ni el més petit sentit i, amb tot, aquests senyors que posen títols han cregut que tindria efecte perquè fa temps que es cantà un cuplet imbecill en la frase era la tonada. La segona part és molt millor que la primera, que resulta ensopida i vulgar. En canvi, a la segona, la cosa s'anima, agafa to i els trucs es tornen originals i improvisats. És una pel·lícula estrenada també al Kursaal i Catalunya.

L'liga de la mar

PELLICULA PARAMOUNT

Una bona pel·lícula aquesta en la qual Florence Vidor i Ricard Cortez són els protagonistes. No té cap ginyol i això fa que hom la vegi amb tranquil·litat d'esperit com miraria un bell llibre d'estampes.

Es un repòs entre aquestes pel·lícules farcides d'acrobàcies i truculències. L'aventura del pirata Joan Lafitte a Nova Orleans hi és contada amb estil planer i vigorós. Ajuda a la bellesa del film l'època de captiveri de Napoleó a Santa Elena (1818), diem en què les modes eren extraordinàriament fotogràfiques. Ricard Cortez, com hem dit, no és un acrobata, com no devia ésser-ho Lafitte, però és un home d'acció, i aquesta és viva i sense interrupcions. El tipus d'embaric resulta poder poc acabat i expressiu, i la mar, com a personatge hi és poc aprofitada. L'acció, al Coliseum.

"El cavaller de l'amor"

PELLICULA M. G. M.

Després de l'informant que tothom sap, s'ha estrenat al Capitol aquesta pel·lícula del gran director King Vidor. Pel·lícula cavalleresca i acrobàtica del temps més o menys de Lluís XIII, amb totes les limitacions, rebolles i imbecilitats del temps, però amb un rei digne i justicier i un John Gilbert galant i extrem, una Blanche Boardman sentimental i valenta, i un Roy d'Arcy, magnífic traïdor amb tot

el seu seguit d'expressions diabòliques. Ignorem si era degut a la màquina projectora, però gran part de la pel·lícula resultava bon xic fosca. Bones vistes d'exterior i bones interiors. King Vidor és un bon mestre. El que no ens agrada gens fou George Karthor, que en altres ocasions és un bon actor. Exagera la imbecilitat del tipus i fins la roba li va penjada.

Amb tot la pel·lícula és bona i agrada al públic.

P. DE F.

NOTES OFICIOSES

EL CASAMENT DE NORMA SHEARER

El mes passat es realitzà el casament de la famosa artista Norma Shearer, estrella en "El príncep estudiant", amb el director Irvin Thalberg, de la M. G. M.

La cerimònia tingué lloc a Santa Mònica, servint de testimonis, entre altres, Lluís B. Mayer, director de la producció M. G. M., i Douglas Shearer, germà de la núvia.

UN ESCRIPTOR D'ARGUMENTS

A. P. Younger, que ha escrit per a la M. G. M. vuit excel·lents arguments en poc menys de dos anys, acaba de signar un contracte amb la mateixa companyia per a dedicar-se exclusivament a treballar per ella. El primer argument de Younger fou el de Brown of Harvard, amb William Haines. Entre els altres, el de "Quan parla el cor", "Cora comprensiu", "La ballarina del taxi" i "Els moderns pirates". El primer amb Marion Davies; el segon i el tercer amb Joan Crawford i el darrer amb John Gilbert.

UN GRAN GOS

Els que saben apreciar els gossos, no s'admiren que "Flash", el gos policia,astre de la M. G. M., sia un dels més valuosos gossos del món. Al seu propietari li han ofert per ell cinquanta mil dòlars, però ell diu que no escoltarà cap oferiment inferior a cent mil. Això és molt interessant, sobretot perquè se sap que quan "Flash" era petit fou venut per 25 ròlars. "Flash" és una intel·ligència notable; comprèn quasi tantes paraules com una criatura, i és capaç de realitzar tants prodigis, com el millor dels gossos polícies. D'aquí ve que sigui considerat com un dels més famosos de tot el món.

EN FILMAR "LA MUNTANYA SAGRADA" MOR UN DELS SEUS DIRECTORS

El desgraciat accident ocorregut durant la realització de "La Muntanya Sagrada" ens demostra fins a quin punt certs éssers senten la força suggestiva de l'art.

Per a "filmar" algunes escenes d'aquest prodigiós "film", el seu director volgué aquilatar totes les bel·leses que conté el cèlebre "Mont Sant" per a transportar-les a la pantalla en els seus més petits detalls, i per això, sense parar esment en els perills a què s'exposava, redreçà durant molts dies aquells paratges, amb gran desprec de la pròpia vida.

Pou inútil que els seus companys i artistes li fessin veure els perills tan imminents que corria en aquelles excursions; el director volia que la seva pel·lícula admirés a tot el món, amb les bel·leses contingudes en ella, i continuà el seu treball, fins que una esclavissada d'un bloc gegantí de neu l'arrossegà en la seva caiguda, privant de la vida l'abnegat director.

Durant un temps hagué de suspendre la filiació de "La Muntanya Sagrada", per òla cosa Ufa volia re-tre un solemne homenatge a la memòria del que sabé sacrificar-se per l'art i poc després continuà la realització d'aquesta grandiosa pel·lícula, com un tribut a una ànima abnegada, que sabé llegar a la cinematografia la joia més valuosa amb què comptava.

UNA DONA NO ES TAN VELLA COM SEMBLA

Annette Benson, la bella heroïna de "Confetti", producció de la First National, que Graham Cutts dirigí a Niza ha de fer una mutació en la qual apareix com una simpàtica velleja, per a una d'aquestes artístiques "dissolucions" pantallesques que tot el més duren dos minuts. Com succeeix sovint, dos amics d'Annette es presentaren al seu cambrai un matí en una hora inintermessa, quan ella es trobava en perruca blanquina, vestida de set color morat amb puntes de punt de Venècia i pintant-se unes quantes arrugues que no existien.

No hi ha cap artista que hagi treballat tant per a semblar jove com Annette ho feu per a convèncer-se que es tractava d'una velleja de setanta anys. Tan concentrada es trobava en la seva tasca que amb gran dificultat pogué convèncer els seus amics que es prenien tota aquella molestia pels curts moments d'una d'aquestes ràpides transicions, i que no era qüestió d'abandonar els seus papers de dama principal per dedicar-se als de característica.

"Encara avui — diu la senyoreta — em fa pena veure que apareix en el paper Benson — crec que en troben sota la casa per ningú els dies en què se m'exhibeixi: apareixer en escenes de doble exposició."

ES FA L'ORDENACIÓ DE "HELEN OF TROY"

Acabada la filmació de les escenes

finals de "The Private Life of Helen of Troy", ha començat la feixuga tasca d'arranjant l'ordenació final de la pel·lícula al estudi Burbank de la First National.

Un tresor de material, escenes magnífiques i una acció originalíssima esperen les tècniques de l'editor, i s'espera una de les extraordinàries pel·lícules de l'any amb aquesta humorística versió fílmica de la molt popular sàtira sobre la coneguda llegenda mitològica pel Dr. John Erskine.

"The Private Life of Helen of Troy" ha estat adaptada i produïda per Carey Wilson i dirigida per Alexandre Korda, els quals col·laboren junts en l'edició final d'aquesta gran producció.

Maria Corda, esposa del director i famosa estrella hongaresa de l'escena i de la pantalla, fa l'interessant paper d'Helen, la dona més bella i ambiciosa del món. Lewis Stone i Ricard Cortez, de Menclau i Paris, respectivament, presenten els altres dos personatges que integren l'etern triangle que fou causa de la guerra de Troia i dels milers de poemes sobre ella escrits. Entre l'elenc col·laborador s'hi troben Alice White, George Fawcett, Tom O'Brien, Marius Carrillo, Gustau Partos, Bert Sprotte, George Kotsoranos, Constantine Romanov, Emili Borgato i altres.

"EL PREU DE LA GLORIA" A OLYMPIA

El món — i consti que no pequem d'exagerats — donà ja la seva opinió d'aquest film sensacional que amb el títol de "El preu de la glòria" un tan gran èxit obtingué també entre nosaltres.

Dolors del Rio, aquesta artista altament passional, realitzà en "El preu de la glòria" una intensa creació. La Direcció de l'Olympia ha disposat tres projeccions extraordinàries d'aquesta prodigiosa cinta per a avui, dissabte, a la nit, i demà, diumenge, tard i nit, i seran les darreres a Barcelona. Després, la còpia única anirà a diverses capitals espanyoles.

FRANCESC VILLON

Molts costums han canviat des del segle quinze, però el del perdó real segueix observant-se quasi igual. Francesc Villon sortí de la presó pel perdó real en 1461. Fa poc més d'un any, la reina Maria de Romania, a Wes Point, amb un gest de la seva mà concedí el perdó a tots els presos de delictes menors.

En el paper de "poeta trist, dolent, alegre i boig", el de l'vaganyut poeta", John Barrymore, presenta el famós incident de la presó de Meung el primer d'octubre de 1461, quan el jove Rei Lluís XI fou proclamat. Per a celebrar aquest esdeveniment les presons foren obertes i entre els presos alliberats hi havia Francesc Villon. Si això no haguessi succeït, el món no comptaria amb el gran poema de Villon "Le Grand Testament", escrit poc després del seu alliberament i en el qual es recorda com els seus ulls foren tapats per grans parets i el seu cos copejat com es pica la roba bruta al fangaire. El règim de bocs de pa i aigua clara, feu que les seves dents s'assemblassin a les d'una "calavera".

L'aigua clara, particularment, era el que més el molestava; havia après a odiar-la des del dia en què s'arrestà per haver robat a un capellà, i preguntat per la justícia, tota una dels més horribles mètodes de tortura que hom utilitzava en aquells temps d'orrefrenables crueltats. El torment consistia a fer beure al poeta grans quantitats d'aigua freda. Hem de creure que el poeta feu confessió completa de les seves culpes, perquè fou condemnat a la presó de Meung, on, tancat en una presó subterrània, compongué moltes balades, una d'elles descriptiva com ell i els seus complices havien d'apartir després de morts. La fantasia i l'humorisme combinats feren de Villon un gran caràcter al mateix temps que un poeta immortal. Fins en el seu llibre de mort trobà moltes de bafa, deixant les seves uleres a un hospital de cecs, perquè el superior gosse veure millor l'enterrament de justos i pecadors.

La interpretació de Barrymore de "El vagabund poeta", és la millor de la seva carrera, és el fascinant poeta que diu "Deixo un tros de les meves haldes a cada mata que es troba entre Paris i Marsella". El filòsof que en contestació al "Conex-te a tu mateix", de Sòcrates, digué: "Jo ho coneix tot, menys a mi mateix...". El vagabund que precedí a Houdini en l'art de escapar pels terrats i sortir de les presons... l'aigua que poté viure en una cella amb dos cèntims a la setmana i crear frases com la de "On són les neus d'ahir?"

CAPITOL CINEMA

El gran actor de la Metro Goldwyn, John Gilbert, ha triomfat completament al sumptuós Capitol Cinema. L'expectació renaixent per a tornar a veure el protagonista de "La Vidua Alegre", es troba diàriament amb els plens que es registren durant les exhibicions de "El cavaller de l'amor", producció en la qual John Gilbert destaca la seva personalitat com a gallant aventurer que sap posar la dolç d'una frase galant a la seva boca i la defensa d'una dama a l'esmolada fulla de la seva espasa.

"El cavaller de l'amor" reuneix, ni la magnífica interpretació de John Gilbert, la de figurar-hi com a protagonista femenina l'estrella americana Eleanor Boardman i una representació esplèndida i rica, ni com ens té acostumats la Metro Goldwyn.

L'empresa del Capitol té el propòsit d'iniciar un període d'estrenes de grans produccions, començant amb "El

cavaller de l'amor", a la qual seguirà el film de la marca Sascha "La missió d'or", interpretació a càrrec de Nita Naldi.

LILY DAMITA ASSEGURA LES SEVES CAMES

Ja no és solament Charlot qui assegura els seus peus en dos cents mil dòlars. Lily Damita, més modesta, s'ha assegurada les seves cames en dos milions de francs. El motiu no pot ésser més senzill. En l'argument de la seva darrera producció, "La papallona d'or", figura que l'estrella sofreix un accident en una cama i queda impossibilitada per a l'escena. I pensant que si la tal cosa li passés, realment seria aquesta la més gran de les seves desgràcies, Lily, "la de les cames meravelloses", com li diuen a França, ha decidit assegurar-se-les.

Així, si la gent Lily es veies afiligrada per idèntica desgràcia que la seva Liliàna de "La mariposa d'or", no veuria aixecar-se davant d'ella el paorós interrogant d'una vida de privacions.

L'ESTRENA DE "BEN-HUR" A MADRID

Copiem de "El Sol", de Madrid, uns paràgrafs que "Focus" dedica a l'estrena de "Ben-Hur", a la cort.

"Fred Niblo, director norteamericà de films, ha compost una visió cinematogràfica de la novel·la 'Ben-Hur', de Lewis, que fué estrenada ayer en el Cine del Callao.

La reconstrucció de hechos históricos o novelescos, pertenecientes al mundo antiguo, fué considerada como tema cinematográfico por los italianos hará unos quince años; es decir, cuando el espectáculo de la pantalla estaba aun en sus comienzos. 'Quo Vadis' y 'Cabiria' fueron los ensayos iniciales de películas grandiosas y prepotentes. Y de su resultado triunfo arranca la primera manifestación artística del cinematógrafo. Creado el género, continuó su ruta ascendente de perfección, que con 'Ben-Hur' llega casi a una expresión de arquetipo.

"La carrera de cuadrúgus está realizada de una manera no igualada hasta hoy en ningún otro film. Responde a un estudio previo de situación de cámaras fotográficas de resultados maravillosos. La gradación de movimiento, en tiempos de crecendo; desde el comienzo de la carrera hasta que finaliza, es un prodigio de cinematografía pura. Nada más bello, ni más impresionante, ni más artístico. La distribución e hilación de escenas están dispuestas con gran claridad sin confusiones, no obstante la diversidad de atmósferas de escenarios."

PROXIMA ESTRENA INTERESANT

SANT

Així es pot qualificar la primera exhibició que s'anuncia per al dia 3 de desembre als salons Pathé Cinema, Pathe Palace, Reina Victoria i Miria, de la famosa pel·lícula espanyola "Els nens de l'escola".

Regna un gran interès per a veure en l'esmentada obra la tasca còmica de Pitou, l'immobilitat interpretat de "La casa de la Troia", i el conjunt de la pel·lícula, que constitueix, sens dubte, una gran ostentació cinematogràfica de la nostra indústria nacional.

Tots els que assisteixin a la exhibició sota "Els nens de l'escola" faran un bon arrip de optimisme i de tendresa, perquè es veuran traslladats als anys fèpols de la seva infantesa, replets de records sempre vius al nostre cor.

L'ESTUDIANT DE PRAGA

Molt aviat serà presentada per la nova casa "Importaciones Cinematográficas, S. A.", l'interessant film "L'estudiant de Praga", el paper principal del qual corre a càrrec de l'eminent tràgic Conrad Veidt, secundat per Werner Krauss i Agnès Esterhazy.

Per referències que en tenim, sabem que es tracta d'una veritable superproducció, i que per la novetat del seu argument cridarà molt l'atenció del públic.

AVUI S'ESTRENA LA GRANDIOSA PRODUCCIO "LA MUNTANYA SAGRADA"

Avui, dissabte, s'estrenarà als elegants salons Pathé-Cinema, Pathé Palace, Reina Victoria i Saló Miria, la gran producció Ufa, "La Muntanya Sagrada". Amb aquesta pel·lícula ha succeït el que tots els anys passa, en anunciar la casa Ufa la presentació del seu film extraordinari, que el públic l'espera amb veritable interès, desitjós de conèixer aquesta maravella de la tècnica cinematogràfica.

A més de les esplèndides fotografies que conté el film, que són veritables obres d'art, està valorada d'un argument palpitant d'interès i d'emoció, com es pot veure per l'extracte que en fem a continuació.

CHARLIE CHAPLIN HA ACABAT EL CIRC

Charlie Chaplin ha acabat la seva pel·lícula "El circ".

Harry Croker interpreta el rol del noi jove i formen també part de l'elenc Betty Morrissey, Allan Garcia, Henry Bergman, Stanley J. Sanford, John Rand, George Davis, Steve Murphy i Doc Stone. Tots aquests han treballat almenys una vegada amb Chaplin.

Roland H. Tothorch, germà d'aquell Dan Tothorch que escriu "Ocells salvatges", ha estat el cap de cambra de "El circ" i els seus ajudants han estat Jack Wilson i Marck Marlatt.

"NAPOLEÓ" VIST PEL SEU DIRECTOR, ABEL GANCE

ALGUNES FRASES D'AQUEST SOBRE EL GRAN "FILM"

"En portar a la pantalla el meu 'Napoleó', no he tractat de realitzar un film moral, ni polític; el meu únic objecte ha estat el de fer una obra d'art. Mai hi ha hagut una existència més trágica, ni que més hagués comogut a tothom que la del cèlebre emperador, la d'aquell ésser que paravella la humanitat i que va expressar en un moment de descoratjament les cèlebres frases: 'En la meua vida ho he sacrificat tot al meu destí; tranquil·litat, interès, tot quant pot exigir la vida d'un home'."

La meua intenció, com he dit al començament, ha estat "filmar" amb tots els seus detalls la vida del gran home, els fets del qual són la pàgina més vibrant d'emoció de la història de França. Per a això no he consentit que es regatges cap despesa; havia d'ésser tot extraordinari i sumptuós, com ho requeria la grandiositat dels "films" que em proposava realitzar. Vaig buscar els actors més apro-

piats per a interpretar els seus magnífics papers: dels personatges que figuren a la pel·lícula; i els fets, es van reconstituïr amb una exactitud que radica en l'inverosímil, i en conjunt puc dir amb orgull que he tingut amplemunt el resultat cobrat, com ho prova el fet que la meua obra cinematogràfica ha aconseguit l'altre honor d'haver estat projectada al Gran Teatre de l'Òpera de París, i de què la Premsa i el públic en general hagin reconegut en "Napoleó" una de les joies més valuosos amb què compta el setè art."

Efectivament, satisfet pel estar el famós director Abel Gance de l'èxit tan definitiu que ha obtingut la seva magnífica producció, éxit que estem segurs es repetirà amb igual ressorcia a la nostra ciutat, tan prompte com sigui presentada al nostre públic pels senyors Vilaseca i Ledesma S. A., propietaris d'aquesta pel·lícula.

ELS EXITS DE "LA TIA RAMONA"

L'empresa de l'Olympia ha donat uns quants representacions de la formosa pel·lícula, primera producció nacional Gaumont, "La tia Ramona". El públic, nombrosíssim, ha anat a l'Olympia de la mateixa forma que anà al Tivoli quan la projecció d'aquesta pel·lícula: amb gran entusiasme i ganes d'admirar novament el ja popular film.

Veritablement creiem que "La tia Ramona" és mereix això, car es tracta d'una producció que, per la seva direcció i interpretació admirables, per la seva familiaritat i simplicitat, per ésser quècom nostre, és digna del més sincer dels elogis.

CATALUNYA

GIRONA

La conferència del doctor Bosch i Gimpera, a l'Ateneu

Divendres passat, el doctor Bosch i Gimpera va donar la seva anunciada conferència a l'Ateneu, sobre el tema: "Esdevenidor de les exploracions arqueològiques a Girona", il·lustrada amb interessants projeccions.

Després d'agrair els elogiosos mots de presentació del president, senyor Carles Rahola, i de posar de relleu la transcendència cultural de les tasques de l'Ateneu, va dir el conferenciant que la Història és la ciència humana per excel·lència, i que en el seu estudi hi ha una poesia infinita que evoca els temps passats, exemplar per a l'esdevenidor. La Història és per als pobles com la memòria per als homes. I la història de les èpoques més remotes, en les quals es troben sovint les arrels dels pobles o de les cultures, té potser un interès més apassionador.

Cal, doncs, exhumar les pedres per a reconstruir l'edifici de la Història, i aquesta reconstrucció té alhora un caràcter creador i de pietat per a les relíquies dels nostres passats, i és també un deure de poble civil, conscient de la noblesa de la seva raça. Però, per a arribar a aquesta reconstrucció, són necessaris un mètode i una tècnica. I si es tracta de la Prehistòria o de l'Antiguitat, aquesta tècnica és preferentment l'arqueologia, per a la qual cal, però, una organització.

No n'hi ha prou amb la recerca isolada d'un erudit o d'un aficionat. Precisa la col·laboració del poble, de totes les persones cultes, les quals han de comunicar les troballes casuales als centres d'investigació, i mostrar als camperols que s'han de respectar les coves antigues i que no tenen un valor monetari. Calen també institucions públiques, emparades per les Corporacions, on hi hagi personal tècnic que curi de practicar metòdicament les excavacions arqueològiques i d'estudiar els resultats obtinguts.

L'organització d'una institució semblant és de suma urgència i necessitat per a Girona, on les recerques prehistòriques foren tan aviat conreades. Aquesta ciutat és el centre d'un territori molt ric en troballes, i en el qual es presenten nombrosos problemes que s'han d'aclarir i resoldre, iniciats solament amb les recerques que el Servei d'Investigacions Arqueològiques ha fet en algunes estacions de la província.

Aquests problemes, que constitueixen un vastíssim pla de treball, poden concretar-se en els següents: estudi del paleolític en aquestes comarques; investigar si existeix l'art de tipus franco-cantàbric que hi ha a l'altra banda del Pireneu; per on s'estén la civilització asturiana trobada al Montgrí; la cultura de les coves neolítiques i la preneolítica; l'edat de bronze, gairebé desconeguda; la civ

Rocalla

JOSE ESTEVA Y CIA

RBLA

ESTUDIS, 14

CANUDA, 2 PRAL

BARCELONA

MATERIAL
PER A TEULADES

ESCARLATINA,
GRIPPE, TIFUS,
FIEBRE PUERPERAL,
SARAMPION.

TODAS las

FIEBRES PELIGROSAS

se curan rapidamente con

la "BOISSON BLANCHE del Abate MAGNAT"

Para evitar
toda falsificacion,
exijase la

BOISSON BLANCHE
A. MAGNAT.

PELLETERIA

LA SIBERIA

JOSEP TICÓ REBERT

Casa fundada en 1891

La més important d'Espanya

Rbla. de Catalunya, 15, i Corts, 624

MARCA REGISTRADA

La casa que té incontestablement més èxit per la seva elegància i eura execució dels seus models procedents de les millors firmes de Nova York, Londres i París.

LA MES ALTA QUALITAT I ELS PREUS MES REDUITS
en tota classe de pells de luxe, abrics, echarpes, renards, etc

A LA NOSTRA SECCIÓ ESPECIAL ECONOMICA

trobareu un assortit esplèndid de pells soltes de totes classes i qualitats, com també una gran col·lecció d'abrics econòmics d'un gust exquisit i a preus sense compen-tència, degut a la nostra qualitat de fabricants i importadors directes amb casa pròpia al CANADA.

CASA DE TOTA CONFIANÇA

Demaneu el catàleg de la present temporada
Les pells, com les joies, cal que siguin adquirides en casa
acreditada i de tota confiança

Pells Annexes Classificades

V E N D E S

CAIXES cabals, conat tot acer, des de 100 pessetes. Mallorca, número 198, interior.

Piano creuat barat

C. Còrrega, 992, porteria.

TAPISSOS pintats. La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, litografies, etc. Fabricació de marcs i molures. No compta sense visitar aquesta casa. P. Montañón, Bores, 4 (dual Portaferrissa).

Pequínès

formós exemplar pedigree, vene. Girona, 32, 2on. 2na.

BONA SORGIDORA

Carrer de Barba, 9, entresol.

PELLS

Jocs confeccionats: tires per a guarnir i pells moltes. Remarca imitació. Preus barats. Villarroel, 42, 2on. Pelleteria.

L L O G U E R S

Casa nova

sol, pises 90 ptes. Madrazo, 49.

Xofers

garatge amb estatge, 90 ptes. Madrazo, 49

Ocasio bonica torre

carrer de Ballester prop plaça Josepets. Baixos, pis i terrassa; jardí deu mil pams; arbres, flor, cascada, termisio, gas, electricitat i aigua pròpia. Vendria sense corredors, a preu del terreny. R. Ribera, 3, baixos.

D I V E R S O S

Malalties dels bronquis

Metge especialista DOMENECH i ROURA. Còrreges Catalanes, número 614.

MALALTIES DE LA PELL
Vies urinàries. Defectes sexuals. FARRÉ PUIGAR. Metge especialista. Rambla Catalanes, número 11.

Malalties de l'estómac

FETGE, INTERINS. Examen amb els RAIGS X. Villarroel, 9, pral. De 4 a 6.

Propietaris

capital ben col·locat comprant una poma d'aigua de Montcada: dóna el 7 per 100 net. R. Rambla Flors, 18, bastoneria

FONDA SIMON

MENJARS A LA CATALANA
SALO PER A BANQUETS
ESPARTERIA, 6-VIDRIERIA, 12
Telèfon 1376 A.

ENSENYES de metall

al foc per a entitats esportives.
Escriure a La Publicitat n. 3791.

ELS COXES

CHEVROLET

IMPERIAL LANDAU,

SEDAN i

COACH,

reuneixen comoditat, confort i elegància

Llusà Germans

188, carrer de Ballàn, 188

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de Velència artístiques de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72

Telèfon A. 5000

Fàbrica: Carrer Bernart

prop de la Traversera de Sant

BARCELONA

Joieria-Jelletgeria-Plateria

A. BORDAS

Plaça Sta. Anna, 7.

US CONVE ANUNCIAR

LA PUBLICITAT

REPRESENTANT

CANDID CERVANTES & AMOEDO, establerts com a representants i comissionistes a Rio de Janeiro, Rua Acre, 56, primer, ofereixen llurs serveis a cases exportadores espanyoles que vulguin treballar al Brasil. Referencies a voluntat dels senyors pretendents a la Cambra Espanyola de Comerç i Indústria, Consolat d'Espanya, Banca i Agències.

Emplastos Alcock

Marca Agulla.

(Fundada en 1847).

El Medicamento Mas

Maravilloso Del Mundo

Para Uso Externo.

Tór, Resfriados, Pulmones endebles. Los Emplastos Alcock sirven de preventivo así como de curativo. Evitan que se arraiguen los resfriados.

Rumatismo en los hombros. Se alivia con los Emplastos Alcock. Los usan los atletas para el cansancio ó dolor de los músculos.

El Emplasto Alcock es el primitivo y legítimo. Este Emplasto es el remedio universal y se vende en todas las Boticas del mundo civilizado. Aplicadlo donde quiera que se sienta dolor.

Quando necessiteis una píldora

Paromela sagrada.

TOMAD UNA **Píldora Brandreth** (Fund. en 1752.)

Para Entorpecimiento, Bile, Dolor de Cabeza, Desvanecimientos, Indigestión, etc.

DE VENTA en las BOTICAS del MUNDO ENTERO.

Agentes en España—J. URIACH & CA., Barcelona.

ENFERMEDADES DEL

ESTÓMAGO

HÍGADO - INTESTINOS

Para combatir con éxito las ENFERMEDADES DEL ESTÓMAGO, HÍGADO - INTESTINOS, GASTRITIS, DISPEPSIA, VÓMITOS, ENTERITIS, ACIDECES, INDIGESTIONES, etc., tómese con preferencia a todos, los famosos

POLVOS DE SALUD DEL Dr. DE COCK

DE VENTA en las Farmacias y Centros de Especialidad.

Depósito general: J. Pinau Simeu, Provenza, 126, Barcelona.

94

FOLLETÓ DE "LA PUBLICITAT"

sible d'aturar-se a mig camí. Esgarriat del seu dubte, es prosternà a l'entrada del temple, procurant revifar en el seu esperit l'entendiment d'abans. I en efecte, l'entendiment l'estrenyí més fort, encara.

Restà estirat una estona; després li ordenaren que s'alés, li posaren el davantal blanc igual que els altres, li donaren la paleta i tres parella de guants i quan tot això fou fet, el gran mestre se li adreçà.

Li digué que fes tots els esforços possibles per a no ensurtar aquell davantal, emblema de la castedat i de la fermesa; referint-se a la pala, li digué que hi treballés per purificar el seu cor dels vicis i aplaçar amb indulgència el cor dels seus germans.

De seguida, respecte al primer parell de guants d'home, li digué que no podia conèixer-ne la significació, però que havia de conservar-los; que l'altre parell havia de portar-los en les assemblees, i finalment, referint-se al tercer parell de guants, femenins, li digué: "Estimat germà, aquests guants de dona també són per a vos. Doneu-los a la dona que respecteu més. Amb ells convenceren de la castedat del vostre cor a la que triareu com a una digna maçona." Després d'una curta pausa, afegí: "Però aneu amb compte, estimat germà, que aquests guants no cobreixin mans impures".

Mentre el gran mestre pronunciava aquestes últimes paraules, a Pere li semblà que estava una mica confús.

Pere encara es treballava més, s'enrojolà fins a plorar gairebé, com els infants, i començà de mirar al seu voltant amb inquietud. Es féu un silenci angunós.

El silenci fou romput per un dels germans, que després d'acompanyar Pere fins damunt de la catifa, començà de llegir, en una llibreta l'explicació de totes les figures dibuixades a la catifa: sol, lluna, nivell, paleta, pedra sense polir i cúbica, tres finestres, etc. Tot seguit fou assenyalat un lloc a Pere, li foren mostrats els signes de la lògia, se li donà el mot de contrasenya, i li fou permès de seure. El gran mestre es posà a llegir els estatuts. Era cosa llarga, i Pere, a causa de la satisfacció, de les emocions, i del treball, no podia comprendre el que li llegien. Agafà només els últims mots dels estatuts, que foren els únics que li quedaren a la memòria.

"En els nostres temples no coneixem altres grans, —llegia el gran mestre,—sinó els que estan entre el vici i la virtut. Volem amb

GUERRA I PAU

95

compte a fer cap diferència que pugui trencar la igualtat. Vola en auxili dels teus germans, siguin els que siguin. Porta a camí el que s'esgarri. Alga el que caigui i no alimentis mai cap sentiment de colera o d'odi contra el teu germà. Sigues benèvol, afable; excita en tots els cors el foc de la virtut. Parteix la teva felicitat amb els teus germans i que l'enveja no torbi mai aquest goig pur. Perdona el teu enemic, no et vengis, si no és tornant bé per mal. Complint així la llei suprema retrobaràs el camí de la grandesa antiga que havies perdut."

Acabà, i alçant-se abraçà a Pere i el besà. Pere, amb les llagrimas als ulls, mirava al seu entorn, sense saber què respondre a les felicitacions i als coneguts que el voltaven. No reconeixia a ningú. En tots aquells homes no hi veia sinó germans i tenia impaciència de posar-se a treballar amb ells.

El gran mestre picà amb el martell. Tots s'asseieren als seus llocs, i un d'ells llegí el sermó sobre la necessitat de l'humiliament. El gran mestre proposà de complir l'últim rite, i el funcionari important, que tenia el càrrec de tresorer, va fer el tomb per l'Assemblea.

Pere volia inserir-se a la llista tot el que tenia, però temerós que el seu acte fos pres com una mostra d'orgull, subscriví la mateixa suma que els altres.

La sessió era acabada. Quan Pere tornà a casa seva li semblà que venia d'un llarg viatge que hagués durat molts anys i que havia canviat del tot i perdut tots els antics costums de la seva vida.